

עושים.ות קהילה

הכנס השנתי של הפסיכולוגיה החינוכית 2025

30.11.25–4.12.25 מלונות דן פנורמה ונפטון, אילת

תכנית הכנס

יום ה', 4.12.25	יום ד', 3.12.25	יום ג', 2.12.25	יום ב', 1.12.25
07:00-09:00 ארוחת בוקר	07:00-09:00 ארוחת בוקר	07:00-09:00 ארוחת בוקר	
08:45 צ'ק אאוט ואחסון כבודה	09:00-13:30 סדנאות	09:00-13:30 סדנאות	12:00-15:00 רישום וקבלת פנים מלונות דן פנורמה ונפטון
09:00-12:30 סדנאות	13:30-15:00 ארוחת צהריים	13:30-15:00 ארוחת צהריים	15:00 החל מהשעה קבלת חדרים
12:30 לאנץ' בוקס כריכים מלונות דן פנורמה ונפטון ופיזור	16:00-19:00 סדנאות		16:00-19:00 סדנאות
	19:00-20:30 ארוחת ערב	19:00-20:30 ארוחת ערב	19:00-20:30 ארוחת ערב
	20:00-20:45 מופע מרכזי אולם קורל, מלון דן פנורמה	20:30 מושב פוסטרים	21:00 ערב פתיחה

תעריפי הכנס

חברת הפ"י	מתמחה לא חברת הפ"י	מומחה.ית לא חברת הפ"י	
₪ 4030	₪ 4430	₪ 4730	משתתף.ת בחדר סינגל
₪ 2870	₪ 3270	₪ 3570	משתתף.ת בחדר זוגי
₪ 2680	₪ 3080	₪ 3380	משתתף.ת בחדר טריפל

עושים.ות קהילה

הכנס השנתי של הפסיכולוגיה החינוכית 2025

30.11.25-4.12.25 מלונות דן פנורמה ונפטון, אילת

סדנאות הכנס

1# המשחק – ביטוי של הלא מודע או מפגש אינטרסובייקטיבי מנחה: אני שחקן

המשחק מהווה כלי מרכזי בעבודה הטיפולית עם ילדים, אמצעי של הבעה, תקשורת של ביטוי עולמו הפנימי של הילד ודרך לאביראקציה של רגשות ואירועים טראומטיים. עם זאת, דרכי העבודה עם המשחק בחדר הטיפוליים מגוונות ומשתנות מתוך עמדות תיאורטיות שונות. נעסוק בסדנה זו, שהינה תיאורטית ומשלבת טיפוליות של המשתתפים, בדרכים השונות בהבנת המשחק הטיפולי. מגישותיהן הפרשניות של אנה פרויד ומלאני קליין, דרך PLAY THERAPY של וירג'יניה אקסליין, עמדתו של ויניקוט, המשחק הדירקטיבי של סולומון, עמדתו האינטרסובייקטיבית של פירקל וגישתו של פרו על פי ביון. המשתתפים מתבקשים להביא עמם חומר מפגישות טיפוליות משלבות משחק.

2# המשחק – היכונן Growth: היכונן כגור מרכזי בתא לצמיחת אלפא מנחים: ד"ר אודי בושטיין, שמרית פלישר

חוויתנו הנפשית מבוססת על תנועה דינמית בין תהליכים 'מפרכים' (כמו תהליכי דיסוציאציה בטרומה) לבין תהליכי חיבור ויצירה. אצל רוב בני האדם קיימים משאבים ומנגנונים טבעיים, המאפשרים עיבוד תהליכים, אפילו קשים, באופן כזה שלא תתפתח הפרעה פוסט טראומטית. על פי ביון תהליכי הדיסוציאציה הם רכיבי 'בתא' ותהליכי ההחלמה והצמיחה הם למעשה הפיכת הבתא לרכיבי 'אלפא' (תהליך אותו מכנה ביון 'אלפבתציה'). במהלך הסדנה נתנסה באופן חוויתי ביכולת לעזור, לרתום ולהאיץ תהליכים אלו, תוך שימוש באמצעים היפנוטיים, בתהליכי יצירה, במוסיקה ובתהליכי חלימה שיאפשרו הן עבודה אישית של המשתתפים והן יישום הטכניקות עם מטופלים, מודרכים, וכחלק מהתערבות של שגרת החירום במערכות החינוכיות. המשתתפים מתבקשים להביא עמם חומר מפגישות טיפוליות משלבות משחק.

3# כשפרויד פגש את Chat GPT: פסיכולוגיה חינוכית, טכנולוגיה והדילמות שבניהן מנחים: ד"ר ירון סלע, אורית חורש

המהפכה הדיגיטלית הינה, אולי, המהפכה החשובה ביותר של דורנו שהביאה בכנייה השפעות פסיכולוגיות, תרבותיות וחברתיות רחבות היקף. בעשור האחרון, מאז כניסת הטלפון החכם ואמצעי מדיה מתקדמים אחרים, נעשה השימוש במסכים לחלק מרכזי ביותר במציאות היומיומית של כולנו, ובמיוחד של ילדים ובני נוער שלא מכירים מציאות שאין בה רובד דיגיטלי. שימוש זה הביא איתו שינויים באופן שבו אנחנו תופסים את עצמנו, חושבים, מרגישים ומנהלים מערכות יחסים. ניתן לחשוב על הטכנולוגיה גם בראי הזמן, כיצד היא משפיעה ומושפעת למשל ממגזיני הקורונה, ובימים אלה מהמלחמה. נשאל מה המשמעות של מציאות דיגיטלית זו במצב חירום? חשיפה לתכנים קשים, הבנייה של מציאות, טראומטיזציה משנית ועוד. לצד זאת, כניסתה של הבינה המלאכותית הביאה לחינוך גם את האפשרות שמחשבים, רובוטים וסוכנים דיגיטליים יחליפו במובנים מסויימים את הצורך באנשים אל לפחות שיפיעו על איכות הקשר. נחשוב גם על המקום המקצועי שלנו כפסיכולוגים, המושפע באופן עמוק מנוכחותה של הטכנולוגיה בחינוך. שינויים אלה מתנהלים בתוך מרחב הביניים הדיגיטלי שמשתרע בתווך שבין העולם הפנימי למציאות החיצונית, בין הסובייקטיביות שלנו לבין הסביבה האובייקטיבית. אל תוך המרחב הדיגיטלי הזה מושלכים בתוך פנטזיות, צירים, דחפים, חרדות, מנגנוני הגנה ומציאות נפשית אלטרנטיבית. שימוש במסכים הוא לא רק זמן גשמי של ילד מול מסך, כי אם התוכן אותו הוא צורך, הרגלי השימוש של הוריו ומשפחתו, התפיסה של הנושא בבית הספר, או בתנועת הנוער אליה הוא שייך, מערכת החוקים והרגולציה, מערכת הנורמות והתרבות, ונקודת הזמן בה כל זה מתרחש. אנחנו ממיינים אתכם למסע היכרות אמין, ייתכן שגם מטריד אך מרתק ולוונטי מאוד, עם המרחב ועם המפגש הספציפי של הפסיכולוג החינוכי איתו.

הסדנה תתחיל בחקירת המפגש שלנו עם הטכנולוגיה: נברר מה אנחנו חושבים ומרגישים ביחס להאצה הטכנולוגית אל מול קולות אחרים דוגמת תנועת ההאטה, לצד חקירה של ה"Techno-self" – העצמי בעולם טכנולוגי. כמו כן נבחן את השפעת הטכנולוגיה במישור הבינאישי, נשאל כיצד אנחנו מתמודדים עם Technoference (Technological Interference) – ההפרעה הטכנולוגית לאינטראקציה שלנו עם אחרים, ונסה להבין עד כמה אנחנו ערים, כאנשי טיפול, כהורים, ובכלל להשפעות אלה על חינוך. במהלך הסדנה נחקור בכל פעם מעגל אקולוגי אחר המשפיע באופן ישיר ועקיף על עבודתנו כפסיכולוגים חינוכיים, תוך מטרה לנסות ולהבין את מקומם של המבוגרים במציאות טכנולוגית משתנה. נבחן כיצד ניתן לנוע מהשאלה האם הטכנולוגיה טובה או רעה עבורנו אל עבר השאלה כיצד ניתן להתמודד באופן מיטבי עם האתגרים שהיא מציבה. כמו כן נציע כלים פרקטיים (בהם נתנסה בעצמנו) לפיתוח מיומנויות חוסן במציאות זו. במעגלים השונים נתייחס:

- מטפל – מטופל והשלישי הדיגיטלי: מציאות טכנולוגית נכנסת לחדר הטיפולים.
- הורות דיגיטלית: להיות הורים בעולם רווי מסכים.
- טכנולוגיה בשירות הפסיכולוגיה: היכרות עם כלים טכנולוגיים מבוססי AI התנסות עם ChatGPT
- בין בינה מלאכותית לאהבה מלאכותית: למידה חברתית רגשית בעידן ה-AI
- "מרימים מסך" – פיתוח מיומנויות חשיבה רפלקטיבית אצל ילדים ומתבגרים.
- "מסתבכים ברשת" – עבודה מערכתית עם צוותי חינוך במציאות רוויית מסכים.
- "אקו – טכנולוגיה" – על העבודה הקהילתית והנכחת הנושא ברמה החברתית.

הסדנה היא סדנה לימודית חוויתית וחד פעמית (עם דהירת הטכנולוגיה בשנה הבאה היא תשתנה) מה נדרש מהמשתתפים? סקרנות, פתיחות, אומץ לב, ומטען לנייד. המשתתפים מתבקשים להביא עמם חומר מפגישות טיפוליות משלבות משחק.

ועד החטיבה החינוכית בהפ"י

4# לעולם יהא אדם נח קנה – צמיחה ומשבר ע"פ עקרונות הפסיכולוגיה של הצמצום הדיאלוגי – תובנות וכלים המאפשרים התבוננות פסיכולוגית נוספת על משברים וצמיחה מהם – מבוסס על הפסיכולוגיה היהודית שפותחה ע"י פרופ' מרדכי רוטנברג מנחה: גבי פנץ

משבר בשפה העברית הוא גם מקום הלידה. אירוע משברי יכול להיות גם אירוע עם פוטנציאל לצמיחה משמעותית. התפישה הפסיכולוגית הנובעת ממקורות היהדות ובעיקר מהחסידות והקבלה כוללת יסודות וכלים, שלהם יכולה להיות תרומה משמעותית לחיזוק תהליכי צמיחה מהתמודדות עם משבר. ההנחה הבסיסית בהבנת האדם, היא שהאדם טוב מטבעו. לאדם יש מהות פנימית נסתרת, שהיא קודמת לחיי הנפשיים הידועים. המהות הזו היא טובה, אינסופית, ורצונה העמוק הוא, שכל המציאות כולה, תהיה רוויה בעונג מושלם. הדילמה הבסיסית של חיי אדם, היא הפער האינסופי שבין השאיפה האינסופית לטוב, לבין מוגבלות העולם שבו צריכה השאיפה הזו להתממש. הפער הזה מתואר בחסידות כפער בין אורות וכלים (אור – הרצון לטוב. כלי – היכולת ההכרתית לממשו). חיי האדם הם מאמץ מתמשך להתמודד עם הדילמה הזו. יש דרכים בונות ויוצרות אושר ויש דרכים הרסניות ומסכלות אושר. הנחת היסוד השונה מייצרת עקרונות מארגנים בקשר לתפיסת האדם וכן בונים כלים אבחוניים וטיפוליים המאפשרים הרחבת הכלים העומדים לרשותנו כפסיכולוגים הפועלים בתוך מערכות חינוכיות וכן בחדרי הטיפול. במסגרת הסדנה נדגיש את החידושים הנובעים מעקרונות הפסיכולוגיה היהודית ונסה להתבונן על עצמנו ועל הזולת באמצעות הכלים הייחודיים של הפסיכולוגיה היהודית, תוך התמקדות מכוונת להבנות תהליכים משבריים ולאפשרויות הצמיחה מהם.

5# הוויית קבוצות רגשיות מנחה: גילת עוקן

בסדנה נרכוש מיומנויות להנחיית קבוצות רגשיות על פי המודל לטיפול קבוצתי ההבעתי – תמיכתי (Expressive-Supportive Group Psychotherapy), אשר פותח, נחקר והופץ בארץ ע"י פרופ' ציפורה שכטמן. מדובר בטיפול קבוצתי המבוסס על הגישה ההומניסטית, בו נעשה שימוש באמצעים חווייתיים ומשחקיים כדי לעודד ביטוי עצמי, הקשבה לאחר, מתן וקבלת תמיכה ולפתח יכולות של מודעות עצמית, ניהול עצמי, ומיומנויות בינאישיות. בשנים האחרונות קבוצות אלה נבחרו על ידי בתי ספר רבים כהתערבות לקידום תלמידים במסגרת התכנית מלקויות ללמידה, ורבות מהן הונחו בהצלחה ע"י פסיכולוגים חינוכיים. בסדנה נכיר את המודל ונפתח מיומנויות להנחיה על פיו, תוך הקניית ידע תיאורטי יחד עם התנסות אישית וחוייתית בקבוצה. נפגוש מושגי יסוד בהנחיית קבוצות כמו שלבי התפתחות הקבוצה, תפקידי המנחה, כוחות תראפויטים בקבוצה וכד'. נכיר כלים טיפוליים מגוונים, נרכוש מיומנויות לשימוש בהם והתאמתם למטרות ולשלב הקבוצתי ונתייחס לשלבים המעשיים ההכרחיים להפעלת המודל בהצלחה במסגרות חינוכיות. התערבות קבוצתית מסוג זה, מאפשרת למשתתפים מכשיר עם אחרים המתמודדים עם קשיים דומים, ומהווה עבורם הזדמנות ללמידה הדדית, מתן וקבלה של תמיכה ידע וכלים. קבוצות אלה נחקרו ונמצאו יעילות עבור ילדים המתמודדים עם קשיים מסוגים שונים – לימודיים, משפחתיים, חברתיים והתנהגותיים. קבוצות מסוג זה מתאימות גם עבור הורים ומורים, כאשר הדגש בקבוצה הוא על המשתתפים בקבוצה, ההורים או המורים, בהנחה ששינוי וצמיחה שלהם, יובילו להשפעה חיובית גם על הסובבים.

6# Positive CBT פסיכולוגיה קוגניטיבית-התנהגותית-חיובית בשדה הפסיכולוגיה החינוכית מנחה: ד"ר דליה אלון

"אתה אומץ יותר ממה שאתה מאמין, חזק יותר מאיך שאתה נראה וחכם יותר מכפי שאתה חושב" (פו הדוב, א.א. מילן) דמיינו לעצמכם עולם שבו נוכל לזהות את החזקות האישיות והמקצועיות שלנו, ואת אלה של המטופלים והצוותים החינוכיים, ונוכל להציע להם דרכים מגוונות כיצד לממש אותן, באופן שיעלה את תחושת המסוגלות, משמעותיות, ערך, ביטחון עצמי, רווחה נפשית וחוסן; נשמע לכם כמו חלק מחלום?... מחקרים רבים מראים שזה אפשרי באמצעות פרקטיקות קוגניטיביות-התנהגותיות-חיוביות המיושמות, הן בסביבת הבית והן בסביבה המקצועית. מנקודת מבט זו, Positive CBT היא גישה המשלבת את ממצאי המחקר והכלים הטיפוליים של הפסיכולוגיה החינוכית (PP) והטיפול הממוקד פתרון בעיות (SFBT), בתוך מסגרת של הבנה וכלים קוגניטיביים התנהגותיים (CBT). תכליתה של תפיסת עולם מקצועית ייחודית זו, היא לזהות את היכולות והחזקות, להעצים כוחות ומשאבים, למקד את הקשיים, לעודד חיפוש יזום אחר פתרונות, להקפיד על העצמת תחושת המסוגלות ולחדד את תחושת מיקוד השליטה הפנימי של הילד או המבוגר, לכל אורך התהליך. Positive CBT היא גישה חוצת אבחנות ותרבויות, רווחת בעולם, הכוללת הבנה וכלים המתאימים להתערבות פרטנית, קבוצתית ומערכתית. גישה זו נחשבת חלק מהגל הרביעי בטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי (CBT). היא מכוונת לעתיד, מוסיפה התמקדות ביכולות, ערכים, כישורים והזדמנויות חדשות, שניתן להטמיע בחיי היום יום, במצבים של שגרה ומשבר. אם מעניין אתכם להכיר את הגישה של Positive CBT, לגלות את החזקות האישיות והמקצועיות שלכם, להתנסות באופן חווייתי ויצירתי, להכיר מגוון כלים יישומיים אשר ניתן לשלב בטיפול והתערבויות פרטניות ומערכתיות עם ילדים, הורים וצוותים חינוכיים, מוזמנים להשתתף בסדנה/השתלמות מרחיבת אופקים, המקדמת התפתחות אישית ומקצועית.

עושים.ות קהילה

הכנס השנתי של הפסיכולוגיה החינוכית 2025

30.11.25-4.12.25 מלונות דן פנורמה ונפטון, אילת

7# "לפעמים אני קייצי ולפעמים חורפי, אבל אני תמיד ושאר אני"; סכמה תרפיה – מכגש בין מצבי עצמי בגישה ממוקדת רגש וחוויה מנחים.ות: דפנה אשהיים, נגה קראוס

הסדנה משלבת למידה עיונית עם למידה חווייתית, ומטרתה להכיר לעומק את עקרונות גישת הסכמה תרפיה. בנוסף, נתייחס לאדפטציות של הגישה לטיפול בילדים וטיפול בהורות.

סכמה תרפיה פותחה לראשונה ע"ד ר' ג'פרי יאנג בשנות ה-80 של המאה ה-20, במטרה לתת מענה לאנשים שחווים קשיים נרחבים בחייהם, ושעבורם הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי לא היה יעיל מספיק. זוהי גישה טיפולית אינטגרטיבית, המאגדת בתוכה עקרונות מהטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי, מתאוריית ההתקשרות, מפסיכולוגיה התפתחותית ומתאוריות יחסי אובייקט, ועושה שימוש בטכניקות ממוקדות-רגש וחוויה.

סכמה תרפיה הינה פסיכותרפיה מבוססת ראיות, אשר מצליחה לתרגם הבנה פסיכודינמית מעמיקה להמשגות נגישות ולהתערבויות טיפוליות יעילות וממוקדות. הסדנה תכלול היכרות מעמיקה עם הבסיס התיאורטי של גישת הסכמה תרפיה, ותרגול כלים חווייתיים אותם מציעה הגישה. תרגול הכלים החווייתיים מערב בתוכו תכנים מחיינו האישיים, ובעל פוטנציאל להיות משמעותי גם ברמה האישית.

8# "אימון משנה אמונה" – סכמה תרפיה ומיינדפולנס, יד ביד מנחה: שירה אינגר-כהן

"אימון משנה אמונה" – סכמה תרפיה ומיינדפולנס, יד ביד:

הסדנה משלבת למידה עיונית וחוייתית, ומטרתה להכיר לעומק ולחוות דרך התנסות אישית הן את גישת הסכמה תרפיה, הן את עולם המיינדפולנס, הן את האפשרות לשלב ביניהם, באופן שמייצר הפריה הדדית, ומשפר את אפקטיביות הטיפול, לצד האצת והעצמת ההתפתחות האישית.

גישת הסכמה תרפיה הינה פסיכותרפיה אינטגרטיבית במהותה, אשר מהווה קורת גג נרחבת לגישות טיפוליות שונות ומגוונות: מאגדת עקרונות מעולם הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי (CBT), יחד עם תובנות מתאוריית ההתקשרות, מפסיכולוגיה התפתחותית ומתאוריות יחסי אובייקט.

הגישה פותחה ע"ד ר' ג'פרי יאנג בשנות ה-80 של המאה העשרים, במטרה לתת מענה לאנשים שחוו קשיים נרחבים בחייהם, ועבורם ה-CBT לא היה אפקטיבי מספיק. גישת הסכמה תרפיה מספקת מודל פשוט ושימושי להבנת נפש האדם, כמו גם מפת דרכים שעוזרת למטפל לנווט בטיפול – לקבוע מטרות טיפוליות, ולבחור טכניקות התערבות מתוך עולמות טיפול מגוונים: כלים מגישות ממוקדות-רגש וחוויה (עבודה בדימיון, עבודת כיסאות), מעולם ה-CBT, ומעולם הטיפול הפסיכודינמי.

הגישה הומנית – הן בכך שרואה בבעיות אנושיות תוצר של חסך במענה לצרכים רגשיים אוניברסליים, הן בכך שגישת המטפל הינה אנושית, חמה וקרובה – "בגובה העיניים", כך שבין היתר, בטיפול ממשיגים יחד את קשייו של המטופל באופן נגיש ומדובר, לצד היותו מעמיק.

בעשורים האחרונים, במקביל להתפתחות הסכמה תרפיה כפסיכותרפיה פורצת דרך ומבוססת ראיות, אשר מצליחה לתרגם הבנה פסיכודינמית מעמיקה של המטופל להתערבויות טיפוליות יעילות וממוקדות, עבר גם עולם ה-CBT תמורות משמעותיות, כאשר אחת המרכזיות שבהן היא אימוץ עקרונות מעולם המיינדפולנס לתוכו, והתפתחות גישות "הגל השלישי" (ACT, DBT, MBSR, MBCT).

בסדנה, לצד הכרות עם עולם הסכמה תרפיה דרך למידה עיונית וחוייתית, נתוודע ונחווה גם את עולם המיינדפולנס. ננסה להבין – מה סוד קסמו? מה כוחו המרפא? ולאור הבנות אלה, כיצד ניתן לשלב מיינדפולנס בסכמה תרפיה – מבחינה מושגית-תאורטית, והלכה למעשה – באופן שעשוי לשפר את אפקטיביות הטיפול.

• הסדנה תכלול למידה גם מזווית המטפלות, וגם מהזווית האישית – דרך תכנים הנוגעים למטופלים שלנו, ולחינו האישיים, אך ללא הכרח בשיתוף הקבוצה

9# "יאוש ותקווה, יד ביד" מניעת אובדנות ודיכאון בתקופה ביטחונית וחברתית מורכבת ומתמשכת – טיפול IPT-A (פסיכותרפיה בין אישית) מנחה: ז'אק עובדיה

מניעת אובדנות הינה חלק בלתי נפרד של הפסיכולוגיה החינוכית. "בא לי למות", "אני רוצה להתאבד", ואף מעשי התאבדות מהווים התמודדות מורכבת ומטלטלת כל פעם מחדש בעבודתנו.

לאחר משבר הקורונה והמשבר המשפטי, אירועי 07.10 והתקופה המתמשכת והמורכבת מבחינה ביטחונית וחברתית גברו תחושות המצוקה אצל הרבה תלמידים. מצוקה זו, פוגעת ליתמים קשות בתפקודם ובמצבם הנפשי כגורם לדיכאון, לחרדות ואף למחשבות אובדניות.

על בסיס תאוריית ההתקשרות, הטיפול IPT-A (פסיכותרפיה הבין אישית למתבגרים דיכאוניים) הינו אחד הטיפולים היעילים למניעת אובדנות, דיכאונות וחרדות קשות בקרב התלמידים.

בסדנה:

• ניגע בחוויותינו בתקופה שאנו עוברים ובכיד נרחיב ונתרגל כלים ומיומנויות לחיזוק העצמי ולחוסן הנפשי.

• נעמיק בעקרונות ומאפייני הטיפול IPT-A ונתרגל כלים ומיומנויות טיפול.

הסדנה הינה חווייתית והתנסותית עם תרגולים ומשחקי תפקידים כאשר המשתתפים.ות מוזמנים.ות להביא דוגמאות מעבודתם.ן או מחייהם.ן האישיים.

#10 כל צעדי הקשת – להט"ב: סוגיות בטיפול בשדה הפסיכולוגיה החינוכית מנחה: יעל לוקסמבורג כהנא

בשנים האחרונות ישנה ירידה הדרגתית בגיל תחילת גיבוש הזהות המינית ובגיל ה'יציאה מהארון'. יותר ויותר משפחות להט"ביות, שילדיהן מתחנכים במערכת החינוך, ועלייה במספר ילדים.ות ונערים.ות אשר מתמודדים עם דיספוריה מגדרית. על אף החשיפה הגבוהה ברשתות החברתיות ובתקשורת לנושא, בני נוער להט"בים עדיין נמצאים בסיכון גבוה להצקות ולפגיעה פיזית, חברתית ונפשית. קצב השינויים מביא לפתחה של הפסיכולוגיה החינוכית סוגיות חינוכיות וערכיות, להן תנסה הסדנה לתת מענה. איך לגבש עמדה כפסיכולוגים חינוכיים מול סוגיות אלו? איך להנחות בתי ספר ליצור ולהתוות סביבה בטוחה לילדים, ונוער בתהליכי גיבוש העדפה מינית או זהות מגדרית? כיצד המערכת מתמודדת עם להט"בופוביה, בריונות והדרה של מורים, ילדים ונוער על רקע להט"ב? ואיך עליה להתמודד במקרי חירום על רקע להט"ב? איך יכול הצוות החינוכי להתמקם במשולש מורה-תלמיד-הורה, נוכח סוגיות להט"ביות? מה לומר לצוות הגן, אם הילד מבקש ללבוש שמלות? מה מיעצים להורים, המודאגים מנטייתם המינית של בנם או בתם? מה אם מטופל מעלה התלבטות לגבי זהותו המינית או המגדרית, או חווה דחייה מסביבתו הקרובה על רקע העדפה מינית? האם ואיך המלחמה משפיעה על הנוער להט"ב?

שאלות אלו פוגשות את עמדותינו כבני אדם, מאתגרות תפיסות קודמות, הנחות בסיס, סטריאוטיפים וחשיבה בינארית. נוכח הדילמות הללו, מתעוררות מגוון תחושות, אותן נבקש לפגוש על מנת שייסעו בעת הצורך בבניית עמדות המבוססות על מחקר וידע מצטבר מהשנים האחרונות בטיפול ובחינוך. טיפול "גיי פרנדלי" מחייב את המטפל.ל ראשית כל להכשיר את עצמו לעבודה עם הקהילה ושנית למודעות ורגישות להיבטים ייחודיים במפגש הטיפולי עם מטופלים להט"בים, בני משפחותיהם ואנשי חינוך. בסדנה נלמד מושגי יסוד, התפתחות זהות והעדפה מינית, התפתחות תפיסה מגדרית, דיספוריה מגדרית בילדות ובגיל ההתבגרות, גורמי הסיכון באוכלוסיית להט"ב, הורות להט"בית, גישות טיפוליות מותאמות ועוד. הלמידה התיאורטית תשולב בכלים חוויתיים, צפייה בקטעי סרטים, דיונים ותיאורי מקרה. המשתתפים מחמנים להביא לסדנה סוגיות מהשטח ודוגמאות מנסיונם.

#11 מעבר מהישרדות להתפתחות – העצמת היכולת לריכזי עצמי באמצעות מיומנויות גוף ונפש מנחה: יעקב ברנר

אורח החיים המודרני מכיל גורמי דחק רבים: תחרותיות, ביקורת מתמדת, רעש, צפיפות, איום בפגיעה מילולית או פיזית, העדר ביטחון כלכלי וכו'. זאת בנוסף למציאות הביטחונית והפוליטית הנוכחית בישראל המנכיחה ביותר שאת תחושות של חוסר ודאות לגבי העתיד. כל אלה מערערים את תחושת היציבות והביטחון ומעודדים דפוסי פעולה הישרדותיים, המוטבעים בנו גנטית, ומופעלים באופן תגובתי ואוטומטי, כמו כן הם פוגעים במידת הפניות ללמידה ולהתפתחות. בסדנה המבוססת על מודל אינטגרטיבי שפותח על ידי המרכז לרפואת גוף נפש בוושינגטון (CMBM), בהנהלת ד"ר ג'יימס גורדון, נבין את האינטראקציות ותבניות הפעולה של הגוף ושל הנפש, ונתנסה ונלמד מיומנויות שונות כגון: נשימה, תנועה, מדיטציה, דמיון מודרך, ציור ועוד. מיומנויות אלו משפרות את היכולת להתמודדות עם דחק ואת היכולת לויסות עצמי, ומגבירות את תחושת המסוגלות האישית ואת יכולת הריכוז, הלמידה, ותהליכי קבלת החלטות והתמודדות עם בעיות. המודל מדגיש ארבעה מרכיבי העצמה בסיסיים: מודעות עצמית, הרפייה, הבעה יצירתית, ושיתוף ותמיכה הדדיים במרחב הבטוח של הקבוצה האנושית. כמו כן היא מייחסת חשיבות רבה להתבוננות הפנימית (mindfulness) ככלי מחולל התפתחות אישית. הסדנה היא דידיקטית – חוויתית, ומאפשרת מפגש חדש עם העצמי ועם האחר, באמצעות מודעות עצמית, שיתוף והבעה יצירתית. השיח בקבוצה, המבוסס על עקרונות מעגלי הקשבה, תורם ליצירת מרחב בטוח ותומך להתנסות ולחוויה האישית, תוך שמירה על איזון בין מבנה, לבין גמישות ובין למידה תיאורטית, לבין למידה חוויתית.

#12 לדבר מיניות בגוף ראשון מנחה: לי ראוני

מיניות היא אנרגיה המניעה את כלנו לבקש חום, אהבה ואינטימיות אולם לרובנו אין את המרחב והאומץ לגעת בנושא בבהירות, בקלות או אפילו באופן מרומז. מטרתה של הסדנה להכיר את אבני היסוד המרכיבות את המיניות של כל אחד מאיתנו, להרגיש בנוח במרחב המיני, לבחון את המחסומים והאתגרים שיש לנו ביחס לנושא ובהמשך לבחון את הדרך שבה אפשר ליישם את התובנות הללו בעבודה שלנו בכדי לאפשר למטופלים שלנו את הקרקע הבטוחה והיציבה לעסוק בנושא. הסדנה היא חוויתית, ויש בה עבודה קבוצתית, אישית, זוגית ואינטימית ומצריכה מידה מסוימת של חשיפה בקבוצות קטנות, באירה שמורה ומוגנת.

#13 מי מקשיב למטפל? – תיאטרון פלייבק ככלי לחיזוק חוסן אישי וקהילתי מנחים: וד: מעין ינבל שהם, נטע לניש

פלייבק הוא ז'אנר תיאטרלי, בו השחקנים מקשיבים לסיפורים אמיתיים מהקהל, וממחזים אותם באימפרוביזציה, בטכניקות שונות, תוך שמירה על כבוד המספר, נאמנות לסיפור ושימת דגש על הקשבה עמוקה. כך נוצר בזמן אמת שיקוף משמעותי של מצבים מעולמם של המספרים, המאפשרים להם לראות אירועים מחייהם דרך פרזמה שונות, ולעורר בהם רגשות ותובנות באופן עוצמתי וחוויתי. בסדנה חווייתית זו נלמד תרגילי אימפרוביזציה, פורמלאטים של פלייבק, עקרונות של סיפור, יצירה משותפת, וכמו כן נשליך עקרונות פלייבקיטיים על עקרונות טיפוליים, ולהיפך. הפלייבק מתקיים במעגל הנוצר בין המנחה, המספר, השחקנים והקהל. המשתתפים בסדנה יתנסו בכל העמדות השונות במעגל הפלייבק, וייצרו קבוצה דינאמית שמתפתחת בין שיתופים, שיקופים, הקשבה פעילה, צפייה, ומתן פידבק, שלאפשר למידה והתפתחות. בכל מפגש ניתן זמן לרפלקציה ועיבוד התכנים שעלו. רבים מהתרגילים ומהכלים אותם נרכשו בסדנה, ניתן ליישם במסגרת עבודה עם קבוצות בשטח. גם בשנה זו נחשפנו לסיפורים ומצבים קשים וקיצוניים שפוגשים אותנו בנקודות שונות בחיינו כמטפלים וזכא. נשים. בסדנה השנה ניעזר בכלים של הפלייבק להדדו המקום המורכב של המטפל. ת בימי שגרה ומשבר, וכן נדגיש את המשמעות שיש לקבוצת פלייבק עבור החוסן האישי והקהילתי של חברי הקבוצה. עולם התיאטרון מאפשר פורקן רגשי וקטריס באופן ישיר ובלתי אמצעי. בסדנה נתנסה בטכניקות של תיאטרון אימפרוביזציה ונראה איך דווקא דרך הומור, משחק, תנועה פיזית ויצירה משותפת, נוצרת בין המשתתפים. ות אינטימיות אותנטית ותחושת ביטחון קבוצתית עמוקה, שמאפשרות שיתוף, הקשבה עמוקה, אמפתיה, פתיחות והזדהות. תהיה לנו הזדמנות לשחרר ולעסות את ה"שריר המטפל" שאנחנו מחזיקים. ות כה חזק השנה, ולתת מקום גם לנקודות המבט האישיות שלנו בתוך המערכת. תקופה זו מאתגרת אותנו רבות גם בנקודת המפגש והאיזון בין החיים המקצועיים והחיים הפרטיים; בין זהותינו כמטפלים. ות ובין היותנו אנשי משפחה ואזרחים. ות בתוך מצב של חוסר וודאות, עצב וחורדה. נחלק בסיפורים ודרכי התמודדות שונות, נעצים, נתמוך, ונזכור שאנחנו לא לבד. אנו מזמינים אתכם, למקום בטוח לשיתוף, הנאה, שחרור, ולמידה של כלים תיאטראליים יישומיים.

#14 משחק ומשחקיות בארגז החול וקבוצה טיפולית מנחים: וד: עופר קסטל, ד"ר דניאלה פלד

השנה האחרונה הייתה מטלטלת עבור כולנו. הסדנה תאפשר גם עיבוד והתבוננות על השנה החולפת נלמד ונתנסה במשחק ומשחקיות כמספר טיביות שונות וכיצד ניתן להכניס משחקיות לתוך ההווה שלנו, ומה קורה במצבים של היעדר משחקיות (playfulness). הסדנה היא חווייתית ותאפשר התנסות במספר תחומים:

- משחק בארגז החול ברוח יוגיאנית.
- משחקיות כבסיס לבריאות הנפשית על פי וויניקוט, וכגורם מרכזי בפסיכותרפיה.
- הקבוצה הטיפולית כמקום בו מתרחשים יחסי הכלה ונוצרת חשיבה חדשה על פי ביון.
- בסדנה זאת נשתמש בשלושת האלמנטים הנ"ל כדי להתנסות וללמוד על פסיכותרפיה. בארגז החול, נשתמש כמרחב לתרפיה המאחדת את האגו עם הארכיטיפים מהם הוא נוצר (יונג). נשתמש במונחים של וויניקוט למרחב של פסיכותרפיה כצורה משוכללת של משחקיות, ונשהה בתוך קבוצה טיפולית המאפשרת חוויה של הכלה ולמידה מתוך ההתנסות על פי ביון. המשתתפים מחזמים להביא אובייקטים למשחק ממשי בארגז החול. הסדנה מיועדת לכל מי שרוצה להתנסות, לחוות ולתרגל משחק ומשחקיות.

#15 סמכות חדשה ומשמעותית להורים, למורים וגם לפסיכולוגים מנחים: וד: עיזן עמיל, טל חימון

עקרונות הסמכות החדשה שיוצגו בסדנה זו, מאפשרים להורים, מורים ופסיכולוגים להתמודד עם מנעד רחב של התנהגויות ילדים ונוער, החל מתוקפנות ואלימות ועד לדיכאון והמנעות. מושג הסמכות, מגדיר מערכת יחסים בין שתי דמויות שאינן שוות כח – קרי, מערכת יחסים בין הורה לילד, בין מורה לתלמידה, בין פסיכולוגית למטופל וגם... בין מנחי הסדנה למשתתפיה. לתפיסתנו, בסופו של יום, תפקידה של דמות הסמכות, הוא לבנות מערכת יחסים בה "הכפופים לסמכותה", יחוש, רצויים, מובנים ובטוחים. נקודת המוצא של הסדנה, תהיה השאלה כיצד ניתן לממש זאת, תוך בניית נוכחות פרו אקטיבית וסמכותית. במהלך הסדנה, יוצגו טכניקות טיפול, המבוססות על עקרונות הסמכות החדשה (הכרזה, התיישבות, מכש תומכים, פעולות תיקון ועוד). תוצג התפיסה הקלינית בבסיס כל טכניקה טיפולית ואופן יישומה במרחבים שונים – בבית, בביה"ס ובקליניקה. כיוון שלטעמנו, הדרך הטובה ביותר ללמידה, עוברת דרך משחק וחוויה, משתתפי הסדנה המעוניינים בכך יזמנו להתנסות במשחקי תפקידים, שיאפשרו לחוש את מגוון האפשרויות, בכלים שילמדו. אם החלטת להרשם לסדנה, האחריות שלך תהיה לשתף ואולי אף לשחק והאחריות שלנו כמנחים, תהיה לדאוג לכך שיהיה חווייתית, מרתק ומעניין. עקרונות המודל שלנו מכירים בכך, שבתקופתנו, מורכב וקשה יותר להיות דמות סמכות (חדשה), אבל כדמויות אלו, במסגרת הסדנה הנוכחית, אנו מאמינים ומשוכנעים שביחד נצליח.

עושים.ות קהילה

הכנס השנתי של הפסיכולוגיה החינוכית 2025

30.11.25-4.12.25 מלונות דן פנורמה ונפטון, אילת

16# מודל 'הדמיון הפעיל הגופני-תנועתי' בשילוב אמנויות במפגש עם הלא-נודע

מנחה: קרני ישי

סך הכול נותרו שלוש עובדות/פ.פסואה
הוודאות שתמיד אתחיל,
הוודאות שצריך להמשיך
והוודאות שאופסק עוד לפני שאסיים.
לעשות מההפסקה דרך חדשה,
לעשות מהנפילה צעד של ריקוד,
מהפחד סולם,
מהחלום גשר
מהחיפוש שמפגש.

רגעי עמימות, קיפאון ואי-ידיעה אינם זרים לעולם הפנימי והטיפולי.

הם חלק בלתי נמנע מהמפגש עם הנפש — שלנו ושל מטופלינו.

סדנה זו מציעה מרחב לחקירה חווייתית המבוססת על מודל 'הדמיון הפעיל הגופני-תנועתי' בשילוב אמנויות שיאפשר מפגש באמצעות הערוצים היצירתיים (עוקפי התודעה) עם מצבים של חוסר ודאות, נתק או אובדן כיוון.

במהלך הסדנה נלמד:

כיצד לאפשר לגוף ולדמיון להציע תנועה פיזית וסימבולית היכן שהמילים כושלות.

כיצד להפוך מצבים של חוסר וודאות או אובדן כיוון למשאבים מחוללי שינוי והתמרה (טרנספורמציה).

הסדנה מיועדת לכולם!!!

אין צורך בניסיון קודם בתנועה. בואו בבגדים נוחים לתנועה.

17# תהליכים קבוצתיים: יישומים לעבודה עם קבוצות במערכת החינוך בכלל ובמצבי הצפה וקונפליקט בפרט.

מנחה: ד"ר חלי ברק

יישומים לעבודה עם קבוצות במערכת החינוך בכלל ובמצבי הצפה וקונפליקט בפרט. בהשתלמות נעסוק בתהליכים הקבוצתיים הקורים בקבוצות במערכת החינוך: הן בקבוצות קיימות (כתות, חדרי מורים, צוותים) והן בקבוצות יזומות (עם ילדים, הורים, מורים). נלמד כיצד יכולים פסיכולוגים, חינוכיים, להיות משמעותיים. ומשפיעים. וקבוצות אלו. הנחת העבודה של ההשתלמות היא שידע ומיומנויות של הנחיית קבוצות יכולים לאפשר למרחבים הקבוצתיים להיות מכילים ותקשורתיים יותר בהתמודדות היעילה שלהם עם משימות הקבוצה, תוך התייחסות לקונפליקטים והצפות המתרחשים בקבוצה. מפגשים נתייחס הן לתהליכים קבוצתיים אוניברסליים (שלבים בקבוצה, קולות קבוצתיים, שילוב תוכן ותהליך, קונפליקטים ומצבים גרגסיביים בקבוצה) והן לתהליכים קבוצתיים יחודיים המתרחשים בישראל במקביל למציאות המורכבת בה אנו חיים. נדון בדרכים להבין ולהתמודד עם השפעות חיצוניות החודרות למציאות הסובייקטיבית של הקבוצה ומקשות על תפקודה (כך מלחמה, שונות פוליטית). נברר כיצד יכולה המנחה לשמור על זהותה. המקצועית והאישית, תוך כדי התמודדות עם הצפות וקונפליקטים סביבו ובתוכו. כיצד ניתן להמשיך ולקדם את מטרות הקבוצה והמשתתפים. נתייחס לתאוריות ולוונטיות (כך תאורית הפיזיקל קונפליקט, ביון, והסומטיק אקספיריאנס) ולמיומנויות הנחיה בקבוצה.

סגנון הלימוד: הסדנה תשלב ידע תאורטי, התנסות חווייתית, ולמידה מתיאורי מקרים של המשתתפים. בנוסף, נתבונן בתהליכים הקבוצתיים שיווצרו בקבוצה שלנו 'בכאן ועכשיו' ונמשיג אותם בהתייחס לתאוריות על 'הקבוצה כשלם', ולתהליכי וויסות הצפות. נצפה בסרטונים והמשתתפים יופנו לקריאת מאמרים, חלקם באתר שלי, www.helibarak.com

18# כוחה הגולמי וכוחה המחזק של הכתיבה – סדנה בכתיבה אישית

מנחה: שבתאי מג'ר

בשנתיים האחרונות כלנו, במידה זאת או אחרת, מלווים את בני משפחות החטופים והשבים ובה בעת מלווים את עצמנו וגם מלווים על ידי אחרים. בליל הרגשות אופף אותנו ומתחולל בתוכנו, מחפש דרכים להתבטא ומבקש נחמה ושחרור. בעבודה עם נועצים ומטופלים מילים מחפשות ניסוח שיעביר מסרים תומכים ומחזקים. הבעה בכתב מוצאת נתיבות אל הרגש ובאה מן הרגש; מן המודע הגלוי ומן הלא מודע שנפתח בעת הכתיבה ומעלה תכנים ומסרים. הכתיבה עצמה היא חוויה, וכיצירה היא מגלה לכותבים חוויות שאצורות בתוכם וניסוחים שעשויים להיות מורי דרך להתמודדות אישית ולהנחיית אחרים לעמוד על כוחם ועל דרכם בתקופות מצוקה ומשבר ולהפיק עוצמה רוחנית ותקווה.

#19 "גם המורה במרכז": גישות פסיכולוגיות בהנחיית מורים בין שגרה למשבר מנחה: ד"ר אורית אלפיאין

זה להיכנס לנעליים של מורה שחוה עלבון יומיומי? איך מרגישה מורה שמול עיניה נשחקת התקווה? איך ניתן להתערב במצבים בהם כיתה נחוות כבלתי אפשרית? בסדנה הזו נדון במצבים הללו - נחוה אותם ונלמד כלים מעשיים שפותחו בשטח במהלך השנים האחרונות. נשלב תובנות תיאורטיות מגישות קוגניטיביות התנהגותיות ומודלים פסיכודינמיים שונים. עם דגש על התנסות חווייתית: תרגולים, סימולציות וניתוח קטעים נבחרים מהקולנוע והטלוויזיה. נעסוק במיומנויות קריטיות לחיזוק החוסן של המורה:

- התמודדות עם פגיעות יומיומיות (עלבון, זלזול, תוקפנות).
- יצירת אקלים כיתתי בטוח, מוגן ותומך - גם במצבי קושי.
- חידוש אנרגיות מוטיבציוניות בכיתות מאתגרות.
- בניית מנגנוני התמודדות באמצעות מודל קש"ת: קבלה, שינוי ותקווה - במיוחד במצבי טראומה קולקטיבית. לצד זאת, נתבסס על גישות אינטר סובייקטיביות המדגישות את יחסי הגומלין הרגשיים בין מורה לתלמיד, ואת החשיבות בהענקת מקום לחוויותיהם הסובייקטיביות של כל הצדדים, כולל הצד של הפסיכולוג המלווה, בתוך המפגש החינוכי. כהשראה נזכור את מילותיו של יונג: "המפגש האמיתי מרפא לא באמצעות ידע, אלא באמצעות החוויה החיה". לקריאה נוספת על התכנים ניתן לעקוב אחר המאמרים שפרסמה מעבירת הסדנה באתר פסיכולוגיה עברית.

#20 התרת הלבדיות - נשה-AEDP (ד"ר דיאנה פושה) פוגש את הגישה המגדלת (ד"ר פלורה מור) מנחים: ורד: חיות צפניה, ירדנה עירי לוי

הגישה המגדלת מכירה בעולמם הייחודי של ילדים וצוותים בסיכון, ופיתחה פרקטיקות להכשרת צוותים לעבודה עם ילדים בסיכון, תוך התבססות על עולם תיאורטי אינטגרטיבי ועשיר. כיום, גישה זו רלוונטית אף יותר מתמיד. ה-AEDP פסיכותרפיה דינמית חווייתית מואצת - היא גישה אינטגרטיבית המבוססת על תיאוריית ההתקשרות, הגישה ההתייחסותית, מדעי המוח, טיפול קצר מועד ועוד. גישה זו מתייחסת למשמעות הרבה של מושג הוויסות בתהליך ההתפתחות, ומדגישה את התרת הלבדיות של אדם המוצף ברגשות בלתי נסבלים, ואת הנוכחות של המטפל כדמות התקשרות בטוחה. לפי הגישה, לבני האדם יכולת מולדת לריפוי ולצמיחה, גם במצבי חשיפה לטראומה שכול ואובדנים, כשסביבה בטוחה היא תנאי הכרחי לריפוי. "על פי התפיסה החינוכית הפסיכו-חברתית דמויות חינוכיות משמעותיות בבית הספר הקשורות לחיי הילד, יכולות לספק תחליף של ממש לפסיכותרפיה, שכן ביכולתן לקיים עמו מגעים של הזנה והכוונה בסביבה הטבעית (מור, 2014)". "המבוגר המבקש לסייע לתלמיד בסיכון נתקל בתהום הפנימית שבנפשו של התלמיד. המפגש הזה מעורר במבוגר המסייע תחושות מורכבות - איום וערעור ובו בזמן מפגש עם ארץ לא נודעת שיש בה הזדמנות לגילוי פנימי מעשיר (מור ולוריא, 2014). תהליכי למידה והתפתחות קשורים ביחסים ומערכים רגשות, יחסי אובייקט מופנמים, מנגנוני הגנה ועוד, גם אם אלה אינם מודעים או מדוברים. במיוחד מורכב הדבר כשמדובר בעבודה עם ילדים ומבוגרים, אשר מתמודדים עם רמות שונות של סיכון לאורך זמן. בסדנה נפגוש את עצמנו ואת מי שהיינו, במטרה להגדיל את המרחב הפנימי באינטראקציה עם האחר בכלל, ובהקשר של למידה בפרט. ניקח את הזמן להקשיב, להכיר ולחוות מושגים תיאורטיים דרך עצמנו ובהתייחס למשולש - מבוגר, ילד, מציאות. נעמיק בהבנת הרגשות המעורבים, ונכיר בכוחו של המנט: מנט פנימה, מנט החוצה ומנטו של האחר עליי. נלמד להשתמש בהעמקת המודעות בעבודה עם צוותי חינוך, על מנת שיוכלו להעמיק את היכרותם את עצמם ואת הילדים כסובייקטים, ולהכיר ביחסים עמם כאינטראקציה הדדית (לא שוויונית) בעלת ערך תרפויטי. קשר מיטיב נמצא בבסיסם של כל תהליכי הלמידה וההתפתחות. הסדנה חווייתית, מושתתת על גוף ידע רחב, ותכלול התבוננות בהיבטים אישיים, מקצועיים וקבוצתיים. הסדנה מיועדת לכל מי שהיה ילד.ה הזקוקה ל"עיניים טובות" ומהווה מיכל עבור אחרים. בסדנה ניתן מקום לעצמנו כמטפלים.ות בתקופה של סיכון מוגבר, ונחזור ונתחבר לעולמם של ילדים וצוותים בסיכון.

#21 נשההילים נעתקות: עבודה עם מצבי עצמי גופניים מנחה: ד"ר יוסי ארזיך

מילים מצמצמות את החוויה לגודלן של המילים. מצבי עצמי גופניים נוצרים בעיקר כאשר המילים אינן מצליחות ללכוד את המצב הנפשי במלואו. חלקם נוצרים בתקופה הפרה-ורבלית וחלקם נוצרים לאחריה. מצבי-עצמי גופניים מסבירים התפתחות של כאבים, מחלות והפרעות שנראות עמידות לטיפול. הם מייצגים את הזיכרון הגופני החי. העבודה עם מצבי עצמי גופני נשענת על יסודות טיפוליים משלוש גישות פסיכואנליזה, פסיכותרפיה גופנית והטיפול התהליכי-חווייתי (Experiential-Process Psychotherapy). בסדנה נערוך הכרות עם מצבי עצמי גופניים והשימוש שלהם בפסיכותרפיה פסיכופיזיולוגית. הסדנה תעסוק בעקרונות העבודה הפסיכופיזיולוגיים, עבודה טיפולית רבודה (התנהגות, רגש, גוף), עבודה עם מראה וטכניקות גופנפיש לעבודה עם מצבי עצמי גופניים. הסדנה חווייתית, אך מלווה בהסברים דידיקטיים שיאפשרו יישום של גישת העבודה ושילובה בכל גישה טיפולית מקובלת ואף בהדרכה על טיפול. המשתתפים המעוניינים בכך יוכלו להביא מקרי טיפול להתייעצות.

#22 "אם לא נותנים לך להכנס דרך הדלת, סימן שאתה צריך להכנס דרך החלון" – טיפול קוגניטיבי התנהגותי וטיפול מבוסס קבלה ומחויבות כעס ותוקפנות בילדים ונוער מנחה: ד"ר שמרית תלרז

נכיר בסדנה שתי גישות יעילות ומבוססות מחקרית לטיפול בילדים ונוער המתמודדים עם קשיים בויסות כעס ותוקפנות: הטיפול הקוגניטיבי-התנהגותי (CBT) וטיפול מבוסס קבלה ומחויבות (ACT). בספרות המקצועית נהוג להפריד בין תחושת כעס, שהוא הממד הרגשי המוביל להתנהגות תוקפנית, לבין ההתנהגות עצמה. כעס מוגדר כמצב רגשי שלילי הכולל חווית עוררות גופנית מוגברת ומחשבות על פגיעה והאשמה. ילדים ובני נוער, המתקשים בויסות כעס ותוקפנות, עלולים להקלע למעגל קסמים שלילי ולסבול מדחייה חברתית ורמה מוגברת של דיכאון ואובדנות. בסדנה נכיר את הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי ככעס ותוקפנות. מודל טיפולי זה מתייחס לקשיים בויסות כעס ותוקפנות כנובעים משלושה מקורות עיקריים: למידה חברתית, קשיים בויסות הרגשי, וליקויים בעיבוד המידע החברתי. לאחר מכן, נלמד את טכניקות הטיפול אשר מטרתן לשפר מיומנויות בשלושה תחומים עיקריים: ויסות רגשות, פתרון בעיות ומיומנויות חברתיות. בהמשך נכיר את הטיפול המבוסס על קבלה ומחויבות. מודל טיפולי זה מתייחס לתהליכים כגון: המנעות חוויתית, והדבקה קוגניטיבית, כגורמים מרכזיים לקשיי שליטה בכעס ותוקפנות. המודל מתמקד במושג הגמישות הפסיכולוגית ובהרחבתה על ידי התמקדות במספר תהליכי ליבה, וביניהם: קבלה, חמלה עצמית, הבהרת ערכים ומחויבות לפעולה. נגדים באופן חוויתי את המאפיינים השונים ונתרגל את הטכניקות האפשריות בכל אחד מהמודלים בדרכים מהנות, משחקיות, ומתאימות לילדים ונוער.

#23 "זה לא רק ספורט" – עבודה טיפולית פרטנית וקבוצתית בשילוב פעילות גופנית מנחה: שייקו ברנדיין

בסדנה נעסוק ונתנסה בעבודה טיפולית בשילוב ספורט. נכיר שימוש באמצעים ואביזרים שונים, משחקים קבוצתיים ותרגילים ליישום בעבודה פרטנית בגילאים מגוונים. נדון בתיאורי מקרה שמדגימים איך הפעילות הגופנית מהווה פתח להפלקציה אודות דימוי עצמי ומודעות עצמית, יחסים חברתיים, הצבת מטרות ויעדים בתחום הספורטיבי וכיצד הם מהווים פתח לשיח רחב יותר על מוטיבציה והתפתחות אישית. כמו כן, נכיר כלים שונים לוויסות. הסדנה מתבססת על תיאוריה ופרקטיקה מגוונות (גיל החביון ודחייה חברתית, תיאוריית ההכונה העצמית, ויסות גופני) ההשתתפות כוללת התנסות בפעילות גופנית, עבודה סדנאית ושיח ולמידה תיאורטיים. לא נדרשת רמת כושר מסוימת, אך כן נכונות להתנסות בפעילות פיזית ומאמץ.

#24 "למצוא שקט במים סוערים" – סדנת מיינדפולנס וחמלה עצמית מנחה: שני סער

תרגולי מיינדפולנס וחמלה נמצאו במחקר ככלים יעילים להתמודדות עם מתח נפשי, שחיקה, לחץ ואי ודאות, לשיפור יכולות הקשב בעולם טכנולוגי מציף, לחיזוק מיומנויות ויסות רגשי, ולהעמקת מערכת היחסים שלנו עם עצמנו ועם האחר. כל אלה נחוצים לנו, ולמטופלים ולצוותי החינוך שאנו מלווים, כדי לחיות חיים מלאים, בעלי משמעות. כפסיכולוגים אנו מתבקשים פעמים רבות לעזור למטופלים ולצוותי החינוך שאנו מלווים לפתור את "הבעיה" ולעזור להם להרגיש טוב יותר. בסדנה זו לא נלמד להרגיש טוב יותר – אלא נלמד איך להיות טובים יותר בלהרגיש. נלמד לשהות ברגע הנוכחי, לגלוש על הגלים של רגשות – גם רגשות שקשה לחוות, כמו חרדה, פחד, עצב ואכזבה – מבלי להימנע, להאבק, להכחיש או להדחיק, תגובות שרק מעצימות את הסבל. בכך נחזיר לעצמנו את תחושת השליטה והשקט. תרגולי מיינדפולנס וחמלה מרחיבים את החוסן ויכולת ההתמודדות מול המציאות המשתנה תדיר, מגמישים את חופש הבחירה, ומטפחים דפוסי חשיבה ורגש שמקדמים חיים מחוברים, מודעים וקשובים למה שחשוב לנו באמת (ברוך גישת ACT). כדברי ויקטור פרנקל – "בין גירוי לתגובה ישנו מרחב. במרחב הזה הכוח שלנו לבחור את התגובה. בתגובה שלנו מונחת הצמיחה והחופש שלנו". בסדנה זו נשהה במרחב הזה, שבין גירוי לתגובה, כמרחב לחקירה פנימית ולהתנסות בתנועה עדינה פנימה. נחקור כיצד להשאר נוכחים גם תחת לחץ, הצפה רגשית ואי ודאות, כיצד לזווג את מערכת העצבים ולהשהות תגובות אוטומטיות, וכיצד לפגוש את עצמנו ואת האחר – מתוך קבלה, סקרנות ופתיחות. הסדנה משלבת תרגול חוויתי הכולל מיינדפולנס, דמיון מודרך ועבודת גוף ונשימה (בהשראת EMDR-ו SE), לצד שיח רפלקטיבי וכלים ליישום בשדה החינוכי-טיפולי.

#25 פסיכולוגיה חינוכית במרחבים מעורבים (יהודי-ערבי) בחמ"י קונפליקט. מה יש לה להציע? מנחים: ד"ר יוסי גאט, חמ"י פראי

כל שנות קיומה של המדינה וגם לפני כן, הסכסוך היהודי-ערבי מהווה כוח עצום שרוחש מתחת לפני השטח בכל מרכיבי החיים במדינת ישראל. בחלק מהשנים הוא רדום, יחסית, ובחלק אחר מתפרץ בעוצמה רבה, כפי שקרה באוקטובר 2023. זהו כוח מניע עצום, שמאיים לקרוע את החברה בישראל ואוצר בחובו סכנה קיומית עבור חלק מתושבי הארץ. פסיכולוגיה חינוכית, בעקרונות המפתח שלה אמורה לקדם בריאות נפשית עבור ילדים, הורים וצוותי חינוך. אין ספק שלמתח שמשרה הסכסוך יש השפעה עצומה על אקלים חייהם של הילדים וצוותי החינוך במדינה, אך האם לפרופסיה זו יש מושגים ועקרונות עבודה והתערבות שיכולים להתמודד ולסייע גם בנושא זה? יש מי שאומר שהסכסוך משול להתפרצות הר געש, מעין כוח טבע עוצמתי והרסני שלפסיכולוגיה אין מה להציע לעשות לגביו כשהוא עולה על פני השטח. שכל מה שצריך הוא לחפש מחסה עד יעבור זעם ואז לחזור לשגרה, עד כמה שניתן...עמדתנו שונה. אנו מאמינים שהעקרונות והמושגים הפסיכולוגיים והחינוכיים שאנו לומדים ועובדים לאורם, יכולים לסייע גם בסיטואציות מורכבות אלו ולאפשר הבנה מקצועית של התהליכים הנפשיים שעוברים על כל בני האדם שנמצאים בתוך סערות הקונפליקט. בסדנה אנו מציעים תשתית מושגית להבנת המורכבות הנפשית של הפרטים וכן זו של המערכת כבסיס התבוננות שונה על העצמי ועל האחר וכן כבסיס לבניית התערבויות בתקופה שהכל בוער מסביב וכן בתקופות של שגרה.

עושים.ות קהילה

הכנס השנתי של הפסיכולוגיה החינוכית 2025

30.11.25-4.12.25 מלונות דן פנורמה ונפטון, אילת

#26 לפגוש את ACT מבנים – מפגש חוויתי עם המודל של ACT מנחה: ד"ר חאלמה

הסדנה שאלה אני מזמין אתכן נועדה לשם העמקה של המפגש החווייתי שלנו עם ACT, זאת מתוך ההנחה שכל אחד ואחת מאיתנו כמטפל וכמטפלת מהווים הכלי המרכזי בטיפול, ומתוך ההנחה שהיכולת שלנו להנחות וללוות בתהליך אקטי כרוכה במידה רבה ביכולת שלנו להכיר את המקומות האלה בעצמנו. במקור הסדנה יהיה המפגש החווייתי עם ACT בעזרת מעין "מדיטציה" על השאלה האקטית: Given a distinction between you and the experiences you are struggling with, are you willing to have these experiences, fully and without defense, as they are, and not as they say they are, and do what takes you in the direction of your chosen values, at this time, in this situation? זו תהיה העוגן אליו נחזור שוב ושוב, בדומה לחזרה אל הנשימה בתרגול מדיטטיבי. ההזמנה בקבוצה תהיה לנוכחות בהתאם לשאלה האקטית: להתבוננות על החוויה שלנו, לקבלה שלה, להרפיה מהדומיננטיות של המיינד ולעיון במוקד האנרגטי של הערכים שלנו ותנועה בהתאם להם, כאן ועכשיו. בסדנה נתרגל את המפגש עם השאלה האקטית בקבוצה, בזוגות ובדיאלוגים עם המנחה. לסדנה אין סילבוס מובנה והיא תתפתח ותתעצב בהתאם לתכנים שיעלו ספונטאנית על ידי המשתתפים, בין אם אישיים ובין אם מקצועיים תוך שמירה על עמוד שדרה ומסגרת בדמות השאלה האקטית. הסדנה מיועדת רק לבעלי היכרות וניסיון עם המודל של ACT. מחמנים ליצור קשר עם המנחה על מנת לוודא התאמה.

#27 בינה מלאכותית: ממשתמשים ליצורים, מבואים לאזריכלים מנחים: ו. יפתח צפירי, ד"ר זוהר אליוסף

אם כבר אתם משתמשים בבינה המלאכותית ככלי (מחפשים מידע, מחדדים ניסוחים, מבקשים עזרה), בואו הצטרפו אלינו לשלב הבא! בסדנה נעצב את הבינה למטרותינו, ניצור מתוכה כלים, רעיונות ויישומים חדשים עבור הפסיכולוגיה החינוכית. הסדנה תהיה מעבדה חיה – מרחב שבו נלמד, נתנסה וניצור תוצרים שיישארו קיימים גם אחרי שהסדנה תסתיים. אז מה נעשה בסדנה?

- נלמד איך מנסחים הנחיות (פרומפטים) בצורה יעילה, נלמד להשתמש בפלטפורמות בינה מלאכותית לשם בניית אפליקציות שונות.
- נאתר אתגרים מעבודת הפסיכולוגים החינוכיים.
- נתחלק לקבוצות עבודה בהן ייבחר כאב או צורך ונתנסה בבניית פתרונות בעזרת בינה מלאכותית.
- בסוף הסדנה נחבר את כל היצירות והתוצרים לאתר אינטראקטיבי בו יוצגו התוצרים.

הסדנה מיועדת לכל מי שמגיע מתוך רצון לבנות וליצור פתרונות חדשים לכאבים ישנים. בסדנה יהיה שימוש במחשבים ניידים (של המשתתפים).

#28 גילוי וכיסי – מסע טקסטואלי וחוויתי לחקר האני הפסיכולוגי מנחים: ו. ארז בלואן, תאיר תירוש

לא די בפתיחת חלון
כדי לראות את השדות ואת הנהר.
לא די לא להיות עיוור
כדי לראות את העצים ואת הפרחים.
צריך גם שלא תהיה לך שום פילוסופיה.
מפילוסופיה אין עצים, יש רק אידאות.
יש רק כל אחד מאיתנו, כעין מערה.
יש רק חלון סגור, והעולם כולו בחוץ:
וחלום על מה שאפשר לראות אם יפתח החלון:
שלעולם איננו מה שנראה בהיפתח החלון.
(פרננדו פסואה)

מה מרפא בטיפול? מאילו חומרים רקום האני המקצועי שלי? אילו מושגים אני לובש/ת – ואילו מבקש/ת לפשוט?
זוהי הזמנה לפסיכולוגים סקרנים לצאת למסע ייחודי – חקרני וחוויתי, קבוצתי ואישי – לבירור ופיתוח הזהות המקצועית בדרך אחרת.
במסגרת הסדנה ניפגש לקריאה משותפת בטקסטים מעוררי השראה מהפסיכולוגיה, הפילוסופיה, ההגות, ממקורות יהודיים, מהספרות והשירה, ונפתח מתוכם מרחב של שיח פתוח ויצירתי.

נשתמש בפרקטיקה של "חברותא" – לימוד בזוגות ובקבוצה – כדי לפרק ולהרכיב מחדש את המוכר לנו: מושגים כמו אחרות, פיצול ואינטגרציה, משחקיות, יצר, כאב ותקווה יתמזגו עם חוויות מהשדה הקליני ועם הקשבה לקולות שונים. הסדנה משלבת למידה חווייתית תוך דגש על תהליכים דינאמיים אישיים וקבוצתיים

29 "הנתיבים היעילים ביותר לנשמה מחוברים לטבע" טבע-תרפיה לטיפול עוצמה ופשיט מנחים:ות: רביד בוגר, ד"ר אורי הראל

כוח-הטבע הוא מודל טיפולי-חינוכי לבניית חוסן באמצעות טבע-תרפיה ומינדפולנס. המודל עושה אינטגרציה בין תיאוריות פסיכולוגיות כמו תיאוריית ההתקשרות וגישות הגל השלישי לבין מחקרים על תרומת הטבע ותרגולי מיינדפולנס לשיקום הקשב, ויסות רגשי ופיתוח כישורי חברה (SEL). במודל משולבות פרקטיקות מעולמות הטיפול-בטבע, יוגה, הטיפול הקבוצתי והמערכתי. לאור המציאות בה אנו נתונים בשנים האחרונות, העבודה עם המודל עודכנה כדי לתת מענה גם לאוכלוסיות שחוו, טראומה אובדן ושכול. בבסיס המודל, הטבע משמש לא רק כתפאורה או משאב המשרת את מטרת הטיפול, אלא כשותף מלא במעשה הטיפולי והחינוכי, על ידי שימור הסקרנות והמוטיבציה, הגברת הבריאות הפיזית והנפשית וטיפול חוסן וכישורים הנחוצים להתמודדות במציאות דינמית וצמיחה ממשבר. במהלך הסדנה, המשתתפים יתנסו בפרקטיקות של טבע-תרפיה בגישה ממוקדת חוויה. המשתתפים יחוו את השהייה בטבע, תרגול מיינדפולנס והשילוב ביניהם כמשאבים ליישום עצמי, שיקום הנפש ופיתוח חוסן וכיצד אלו תורמים להתפתחות האישית ומקצועית. בנוסף, נלמד כיצד לשלב מיומנויות אלו בעבודה הפסיכו-חינוכית, הן עם צוותי חינוך, והן בטיפול פרטני וקבוצתי המושתת על תיאוריות ומחקרים בדבר ערכו הטיפולי של הטבע. הסדנה מתנהלת קרוב אבל מחוץ למלון באתרים שונים בסביבות אילת. אין צורך בציוד לטילים או כושר גופני, אבל לעיתים יש ללכת מעט מהרכב עד להגעה למקום הסדנה.

30 קול היחיד - כל הקבוצה. סמינר הכשרה בטיפול קבוצתי דינמי לילדים ומתבגרים מנחה: יעד מידן

מתי בפעם האחרונה שיחקתם כמו ילדים? ממש כמו, לא רק עם המטופלים שלכם והילדים שלכם אלא אתם עם אחרים בלי אחריות, בלי היררכיה, בלי תפקיד, ממש כמו ילדים והודות לכך עם תשוקה ועם זכרון. לא בא לכם? כפי שרבים מאתנו מבינים, קושי רגשי של ילדים ומתבגרים מתבטא כמעט תמיד במישור החברתי. בטיפול הפרטני הילד לרוב יספר על קשייו דרך דיבור או משחק. בטיפול הקבוצתי, הילד אינו צריך לספר אלא חווה זאת דרך הדפוסים המשתנים המופיעים באופן טבעי במרחב הטיפולי ובאינטראקציות החוזרות ונשנות של כל חברי הקבוצה. בשל סיבה זו ועוד סיבות רבות, בשנים האחרונות יש הכרה גוברת בעוצמתו של הטיפול הקבוצתי, עומקו ויעילותו. בסדנה נלמד את מחקריו של ביון על הנחות בסיסיות וקבוצות עבודה שהובילו לטיפול קבוצתי במבוגרים ביחד ואת תפקידו של המטפל כמיל המעבד ומחזיק את הבלתי ניתן לחשיבה אצל מטופלי. נבין את המשחק הקבוצתי דרך גישתם הפרשנית של וינקוט, קליין, פרויד ואחרים. לצד היסודות התיאורטיים יושם דגש על חוויה ישירה: המשתתפים יתנסו בהנחיית קבוצה, ישפרו מיומנויות התערבות בזמן אמת ויקבלו כלים מעשיים להובלת קבוצות טיפוליות לילדים ומתבגרים. כחלק מהמודל יוצג גם הממד הטריאדי - שילוב קבוצות טיפוליות עם הדרכות הורים ועבודה מערכתית עם מסגרות חינוכיות. מודל זה מאפשר לקיים קבוצות טיפוליות הן בבתי ספר והן במסגרות טיפוליות, ולתת מענה עמוק ורב-מערכתי לקשיים הרגשיים והחברתיים של ילדים. הסדנה מועברת בהצלחה זה שנים רבות בשפ"ח, מרכזים טיפוליים וקופות חולים ברחבי הארץ, והובילה להקמה של קבוצות רבות חדשות. המשתתפים יוצאים ממנה לא רק עם ידע ותיאורטי, אלא עם חוויה קבוצתית ייחודית וארגון כלים ברור להובלת קבוצות טיפוליות.

31 נתון מעבדת המחשבות הסודית מנחה: עופר כהן

התשאל הסוקראטי הינו הכלי העיקרי המשמש את המטפל הקוגניטיבי. בנוסף למטרתו הטיפולית המקורית (הפרכת מחשבות אוטומטיות), הוא משמש ככלי מנחה בהבניית הטיפול עוד מהתחלתו - בחקר העולם הרגשי-מחשבתי בשלב האינטייק, למשל. מיומנות זו, שיש שמשוים אותה לאומנות, דורשת עבודה עדינה בין דיאלקטיקות שונות - להישאר פתוח לחוויות המטופל מול להתוות אג'נדה טיפולית עצמאית, למשל, או התאמת סגנון הטיפול לקצב וסגנון המטופל. קושי נוסף נמצא ביישום הכלי עם אוכלוסיות צעירות. בגלל סיבות אלו, גם מטפלים קוגניטיביים מנוסים מדווחים על קשיים ביישום מוצלח של תשאל סוקראטי. מודל "ציידי המחשבות" נועד לענות על קשיים אלו, באמצעות יצירת מסגרת סיפורית לטיפול שמגייסת את הילד מבחינה מוטיבציה ומחזקת את הברית הטיפולית איתו. במהלך הסדנה, המשתתפים "יצללו למעבדת המחשבות הסודית": הם יחשפו למרכיבי המודל השונים, הכוללים ספר טיפולי ייעודי, פודקאסט לילדים, פורטל טיפולי אינטרנטי ועזרים פיזיים, ויעמיקו את היכרותם עם התשאל הסוקראטי באמצעות תרגולים חווייתיים. בחלקו השני של הקורס, המשתתפים יתרגלו יישומים מתקדמים של המודל סביב הפרעות ספציפיות - OCD דאגנות יתר ודיכאון - ושילוב המודל עם גישות קוגניטיביות מתקדמות, כגון הטיפול המטא-קוגניטיבי (MCT) ושיטת השלבים (MOL), וכן יכירו את היישום הקבוצתי של המודל בתוך בתי ספר.

#32 "אני בגילו לא יכולתי לשבת דקה" – איתור, זיהוי וטיפול בקשיי קשב וריכוז בגיל הרך – הרחבת ארגז הכלים של הפסיכולוג החינוכי מנחה: כפיר נוי

כ-50% מההפניות בגילאי הגן ע"י גננות, הורים, מטפלים ואחיות טיפת חלב לשירותים פסיכולוגיים חינוכיים, מכונים להתפתחות הילד ומרכזים לגיל הרך, מכילים חשד להפרעת קשב וריכוז בגיל הרך. pre school ADHD! בשנה וחצי האחרונות מאז פרוץ מלחמת "חברות ברזל" הורים רבים מדווחים על עליה משמעותית בסימפטומים משמעותיים של קשיי קשב וריכוז. לזיהוי ואבחון המוקדמים של הפרעת קשב וריכוז על סוגיה השונים ישנה חשיבות טיפולית רבה על הילד, יכולת הלמידה שלו, הדימוי העצמי, היחסים החברתיים, המשפחה והסביבה החינוכית. הסימנים המוקדמים בגיל הרך הינם חשובים מאוד לזיהוי ואיתור ומאפשרים התערבות טיפולית ופסיכו- חינוכית מתאימה ומקלה על הילד ומשפחתו. קיימת גם חשיבות רבה בסדנא זו לאור המעורבות בשנתיים האחרונות של פסיכולוגים חינוכיים בגילאים הצעירים בגני ט"ט חובה ובכניסה לאיתור במעונות היום. בסדנא הנוכחית נעסוק בסימנים המוקדמים והדקים של קשיי קשב וריכוז החל מגילאי שנתיים, באבחנה המבדלת בין ילד "שובב" ובעל טמפרמנט פעיל לבין חשד לקשיי קשב וריכוז והיפראקטיביות. נלמד על הסימנים המוקדמים לכל אחד מסוגי הפרעת הקשב ADHD-C, ADHD-HI, ADHD-PI. בסדנא נעסוק בסימנים המוקדמים והייחודיים, מגיל שנתיים בזיהוי והתבוננות על הפרעת קשב וריכוז ובפרט הפרעה מסוג ADHD-PI, הכללים ניתנים ובהיות, פגיעה בזיכרון העבודה, בזיכרון הפעיל ו-OVER FOCUS נלמד את ההבחנה בין ילדים עם קשיי קשב וריכוז לבין ילדים עם היפראקטיביות ואימפולסיביות וכן ילדים עם מאפייני טמפרמנט של טווחי ריכוז קצרים ומוסחות. נעסוק גם באבחנה המבדלת המרתקת בין קשיי קשב וריכוז בגיל הרך לבין ניתוקים אפילפטיים ואוטזם. נתבונן מה נחשב תקין ומה יעורר חשד והמשך מעקב? וכן נתבונן על ההשפעה של מצבי דחק (כגון מלחמת חרבות ברזל) על קשיי הקשב והריכוז בקרב ילדים. נציג מה הנורמות התקינות בקרב ילדים בגיל הגן לטווחי קשב וריכוז, (כמה זמן צריך לערוך מפגש במעון או בגן ט"ט חובה?), תחום אשר מעט מאוד נחקר ובדק בגילאים הצעירים. נחשוף ונלמד שאלוני ומבחני קשב לגילאי 2-6 שנים אשר יעזרו לנו באיתור קשיי הקשב והריכוז ובפרט קשיים מסוג ADHD-PI שאלונים כגון קונרס (DSM), קונרס-3, קונרס מורחב, בריף, ונדרבילט. נלמד מתי מומלץ להשתמש בשאלון זה או אחר, יתרונות וחסרונות בהעברה ובהבנת הקשיים. נלמד איך להעזר במבחנים (או תת מבחנים שונים) אשר יתנו לנו תמונה רחבה יותר על תפקודי הקשב והריכוז – מתוך סטנפורד בינה מהדורה 5, לייטר-3, KBIT ועוד... וכן נרחיב את ההסתכלות גם על מאפייני המשחק, עולם התוכן הרגשי, תצפית בגן ואבחון לא פורמאלי בחדר האבחון. נדבר על דרכי הטיפול הראשוניות וההדרכה להורים ולצוות החינוכי (מה יתן לעשות בכדי לאתר ילדים אלה בגן). כיצד יתן לעזור לגנות, למטפלות במעון להתמודד עם ילדים עם קשיים אלה. נתמקד גם בהדרכה להורים טיב עזרה בויסות והעלאת טווחי הריכוז (יצירת סיפור חברתי, שימוש בציד ובמשחקים שונים ומותאמים לקשים אלה ועוד..)

מיועד לכלל הפסיכולוגים משלבי התמחות שונים, מומחים ומדריכים עם אוריינטציה ועניין בגיל הרך.

#33 "מבוקש מקום שקט עליו תנוח הנפש לנמה רגעים בלבד" – העולם הסמלי בעבודה טיפולית דינמית, כגשר לעולם הנפש מנחים: ורד: סיגל כהן ברקן, ענבל דימנטמן אשכנזי

בתקופה בה אנו מתנהלים בשגרת חרום מתמשכת, תקופה של פיצולים, בה הפגיעות והכאב הופכים לשפה שקטה של היום יום, מקום שבו נפגשים עם הקושי להמשיך ולתת פשר, אופניויות חוויתיות ותחושתיות, מהוות גשר וחיבור לעצמי ולאחר. אופניויות אלו מסייעות בעת הזו, ביתר שאון, בעיבוד רגשות וזיכרונות של תכנים לא מדוברים, ומקדמות הבנייה וארגון מחדש של עולמנו הפנימי. "אני נשבר אמר האור והפך לקשת" [לפני שבר גאון, נריה יעקב].

אנו מזמינות אתכם. לסדנא אשר תעסוק באופניויות חוויתיות, כגון: ביבוליותריה, כתיבה טיפולית, עבודה עם קלפים, פוטותראפיה, משחקי קופסא ועוד, כאמצעי לבטא, להעמיק ולעבד תהליכים תוך אישיים ובין אישיים בטיפול פרטני וקבוצתי. נעסוק בתרומות של אופניויות של בחיבור לעולם הפנימי רגשי, נלמד להיעזר בהן כאמצעי להאצה והעמקת תהליכים בטיפול. נבחר את השימוש בהן לצורך הגדרה של מטרות טיפוליות, לתנועה והתקדמות בשלבים התפתחותיים שונים של הטיפול ולזיהוי תהליכים בטיפול, כדוגמת: העברה והעברה נגדית, מצבי תקיעות והתנגדות בטיפול, עידוד הרפלקטיביות, ביטוי של אזורי נפש בעלי ייצוג חלש ועוד. הסדנא תהיה לימודית וחוויתית, מטרות להרחיב את ארגז הכלים שלנו כפסיכולוגים חינוכיים, ולהאיץ את תהליך הצמיחה שלנו כמטפלים, באמצעות החוויה האישית והמשותפת. הסדנא מיועדת למי שרוצה להתנסות ולעשות שימוש באפיקי הבעה אלו במרחב הטיפול הפרטני והקבוצתי.

#34 על סף מומחיות מנחים: ורד: טל בוקר, ד"ר שרית אלקלעי

בחינת המומחיות, היא סופו של תהליך ארוך להתמקצעות והתפתחות, להכרה פורמאלית כמומחה ולחוויה הפנימית של זהות מקצועית בשלה. ההכנה לבחינה בסדנא, כוללת עיבוד תהליכי עבודה, והתבוננות תאורטית מעשית ורפלקטיבית על המקרים השונים. תהליך ההכנה מלווה גם בחשיבות, לבטים ושאלות לגבי חזקת וחולשות, חסכים ומוקדים לשיפור. כמו כן, בסדנא יושם דגש על הבנת סיטואציית הבחינה, על מנת להביא לידי ביטוי את היכולות הקיימות ברגע האמת. הסדנא מיועדת לפסיכולוגים העתידים לגשת לבחינה בזמן הקרוב, מעוניינים להתנסות בסיטואציית בחינה ולקבל משוב על מיקומם האישי במסלול ההתמחות. על כל משתתף להביא מקרה להצגה מאחד מתחומי הבחינה: טיפול ארוך טווח (טיפול פרטני/ משפחתי/ דיאדי, הדרכת הורים), אבחון פרטני רב תחומי, אבחון והתערבות מערכת, או תפקוד בחירום ואיתוקה.

#35 "המערכת החינוכית על ספת הפסיכולוג" הבנה מערכתית ודינמית לקראת כתיבת המקרה המערכתי למבחן המומחיות מנחה: סיגל גור-לביא

הפסיכולוגיה החינוכית מזמנת עבודה מערכתית ייחודית, בה הפסיכולוג נדרש להבנה ולאבחון ארגוני, ולתהליכי התערבות משמעותיים, הכוללים טיפול, התערבות קבוצתית, קונסולטציה ועד התערבות מערכתית כוללת. המורכבות שבעבודה המערכתית דורשת מהפסיכולוג החינוכי לנוע בין עולמות של פנים וחוץ. בין היכולת להיות חלק מתוך המערכת בה הוא עובד, לייצור תהליכים של הצטרפות, קשר ואמון, אך בד בבד נדרש ליכולת להתבונן על המערכת מבחוץ, לכן על הפסיכולוג החינוכי לגלות הבנה משמעותית בהבנה ארגונית ודינמית של המערכת וזאת על מנת לקונסולטציה והובלת תהליכי שינוי והתערבות. מטרת הסדנה הינה הרחבת הידע התיאורטי והבנה של התהליכים הדינמיים והארגוניים, תוך התבוננות ורפלקציה על מאפייני המערכת בה עובד הפסיכולוג החינוכי. בסדנה נשלב למידה עיונית לצד, התנסות חווייתית ולמידת עמיתים. נכיר כלי אבחון, מודלים לאבחון ארגוני ולהתערבות מערכתית. נדון בדילמות ארגוניות ונתמקד בביתנו, ארגון ובהמשגה של המקרה המערכתי, דרך פרקטיקה ייחודית ויישומית, עם דגש מיוחד על התארגנות לקראת כתיבת המקרה המערכתי לבחינת ההתמחות, כולל בחירת התיאוריות והתאמתן למקרה המסוים.

#36 גן ועול. לא שניל אלני, לא דרך? התבוננות על תהליך הפורמולציה הטיפולית מנחים: ות: חן בום, הילה חיון

כאשר הורים פונים עם ילדם לטיפול בעקבות בעיה שמדאיגה אותם, כיצד נדע מה עומד מאחורי הבעיה, ומה היא מייצגת? האם מדובר בבעיה חולפת, בתגובה למציאות חיצונית כדוגמת המציאות המשברית המתמשכת שלאחר השבעה באוקטובר? או ליחסים בתוך המשפחה? או שמא מדובר בקושי פנימי מבני מורכב של הילד? בסדנה, נעסוק בפורמולציה הטיפולית, בתהליך הדיאגנוסטי הראשוני לקראת הטיפול, ובהבנת הרבדים השונים שעשויים להסתתר מאחורי הסימפטום שהילד/ה מציג/ה. נבנה את הפורמולציה הטיפולית תוך הסתמכות על גישות דינמיות מגוונות: ויניקוט, קוהוט, קליין ואנה פרויד ותוך התבוננות על תהליכי טרנספרנס דינמיים. נלמד את המבנה של תהליך ההערכה הראשוני הנדרש לתכנון והתאמת הטיפול, ונשכלל את היכולת של הפקת מידע דיאגנוסטי משמעותי מתוך כלי ההערכה פורמליים ובלתי פורמליים כגון: אינטייק (הורים, ילד, מערכת), תצפית במשחק חופשי, משחק בארגז החול, squiggle לפי ויניקוט והערכה דיאדית. נתמקד בהבנת תהליכי העברה והעברה נגדית והזדהות השלכתית ומשמעותם. הבנת התהליכים העומדים בבסיס נפשו של הילד תתרום גם לתחום הרגשי המתואר באבחון הפסיכולוגי, ותעשיר את הידע והיכולת של המשתתפים בתיאור רחב יריעה של עולמו הפנימי של הילד, לרבות כוחות אגו, אפיוני חרדה ודפוסים הגנטיים. הסדנה תעמיק בביתנו של מפגשי ההערכה הראשוניים אותם יציגו המנחות והמשתתפים עצמם, תתרום ליכולת של המשתתפים לעסוק בהערכה הראשונית כמתבקש בטיפול, בהלימה לדרישות ההתמחות, ותעשיר את יכולתם הטיפולית.

#37 "לגדול בתוך קשר: מהלכה למעשה הטיפולית" – עבודה עם הורים לילדים ונוער בסיכון בגישה מגדלת מנחים: ות: עפרה אלרואי, יעל שחר

הסדנה מציעה למידה של פרקטיקה התומכת ביצירת סביבה מגדלת עם הורים ומבוגרים משמעותיים בחיי ילדים, במצבי משבר סיכון וניתוק. מצבים אלו מאיימים על היחסים ומתאפיינים לעיתים קרובות בהתמודדות נמנעת, בהסרת אחריות, וביחסים מלאי אשמה והאשמה. עולה הצורך בסביבה הורית חיונית הרוקמת מחדש את חווית הרציפות שנקטעה, כדי לבנות מחדש מקום רגשי, יציב, המפריד בין פניו ואישיותו של הילד וההורה/ מורה, לבין המעשים, גם החריפים ביותר. אלו מצבים שבהם מתוך פחד, כישלון, כעס ועלבון עלול להישכח שגם הילד וגם ההורה נבראו בצלם. הגישה המגדלת מאפשרת עבודה רציפה עם הורים ומבוגרים, תוך התבוננות על תהליכים תוך אישיים ובין אישיים, התומכת בתהליכי שינוי וטרנספורמציה ביחסים. תהליכים אלו מעצבים אותנו כהורים מתוך גישה אינטגרטיבית המתבססת על תיאוריות של התקשרות ופסיכואנליזה התייחסותית ומשלבת עימן גישות נוספות כגון הגישות המערכתיות והקוגניטיביות התנהגותיות. הגישה המגדלת פותחה בעבודה משותפת של ד"ר פלורה מור מהג'וינט אשלים, המכון הפסיכואנליטי הירושלמי, היחידה הקלינית באוניברסיטת תל אביב ואגף פסיכולוגיה בשפ"י.

#38 זום אין – זום אאוט לנפש הארגונית במערכות חינוך מנחים: ות: חני בנר' יצן גולדשמידט

תהליכי אבחון והערכה הם בליבת תהליך הכשרתו ועבודתו של הפסיכולוג החינוכי, אבל 'יחסי הציבור' שלהם טעונים שיפור. מטרת הסדנה להעשיר את החשיבה האבחונית ואפילו ליהנות מהתהליך. במהלך הסדנה נתעמק בתהליכי אבחון וחשיבה אבחונית, נשכלל את יכולת האינטגרציה והכתיבה ונשאף לחבר את התהליך האבחוני וממצאיו לתפקוד התלמיד במציאות היום-יומית ולמתן המלצות להתערבות. ניתן מקום לתהליך האינטייק כבסיס להערכה ולשימוש בשאלונים ככלי לסינון ראשוני. נתעמק בהיבטים רגשיים, תוך התייחסות לעולה באבחונים נוכח מצב החירום המתמשך. נדון במתן אבחנה ואבחנה מבדלת. נדבר על הרצפים השונים: משאלת האבחון לתהליך הסיכום, מהקוגניטיבי לרגשי, מהתאמות בדרכי הוראה להתאמות במבחנים ועוד. בעיקר, נשחק עם חומרי האבחון, נתבונן מעבר למספרים ונרכיב ביחד את הפאזל שהוא הילד השלם. הסדנה מיועדת למתמחים ותיקים בוגרי קורס ל"ל א+ב, ולמומחים צעירים אשר רוצים להעמיק בתהליכי הערכה. לקראת הסדנה המשתתפים מוזמנים לשלוח למנחות מקרה אבחוני – דוח או טיוטה, כבסיס לתהליכי למידה במסגרת הקבוצה.

39# אבחון – מחוץ לקופסא מנחים: יעל שפירא, מילן ג'יי

תהליכי אבחון והערכה הם בליבת תהליך הכשרתו ועבודתו של הפסיכולוג החינוכי, אבל 'יחסי הציבור' שלהם טעונים שיפור. מטרת הסדנה להעשיר את החשיבה האבחונית ואפילו ליהנות מהתהליך. במהלך הסדנה נתעמק בתהליכי אבחון וחשיבה אבחונית, נשכלל את יכולת האינטגרציה והכתיבה ונשאף לחבר את התהליך האבחוני וממצאיו לתפקוד התלמיד במציאות היום-יומית ולמתן המלצות להתערבות. ניתן מקום לתהליך האינטייך כבסיס להערכה ולשימוש בשאלונים ככלי לסינון ראשוני. נתעמק בהיבטים רגשיים, תוך התייחסות לעולה באבחונים נוכח מצב החירום המתמשך. נדון במתן אבחנה ואבחנה מכלול. נדבר על הרצפים השונים: משאלת האבחון לתהליך הסיכום, מהקוגניטיבי לרגשי, מהתאמות בדרכי הוראה להתאמות במבחנים ועוד. בעיקר, נשחק עם חומרי האבחון, נתבונן מעבר למספרים ונרכיב ביחד את הפאזל שהוא הילד השלם. הסדנה מיועדת למתמחים ותיקים בגרי קורס ל"א+ב, ולמומחים צעירים אשר רוצים להעמיק בתהליכי הערכה. לקראת הסדנה המשתתפים מחזמים לשלוח למנחות מקרה אבחוני – דוח או טיוטה, כבסיס לתהליכי למידה במסגרת הקבוצה.

40# ACT חזי – טיפול חזי באמצעות טיפול קבלה ומחויבות (ACT) מנחה: אריאלה גרין מייסד

העבודה הטיפולית בירה הזוגית רוויה לעיתים באמוציות ובקונפליקטים עוצמתיים. בטיפול חזוגי כמו גם בהדרכת הורים או בטיפול הפרטני אנו פוגשים באופן חי ב"עצבים החשופים" של בני הזוג. אלו מגיעים לא פעם על רקע סימפטומים של מערכת יחסים שחוקה ועייפה, כשהם במצוקה גדולה. אסטרטגיות ההתמודדות בהן הזוג נוקט סביב חוויות של פגיעה, כאב או קושי בלתי נסבל מקשות עד לכדי תקיעות, התרחקות או אובדן של דרך הזוגית. טיפול קבלה ומחויבות (ACT) מסייע לבני הזוג, להגדיל את טווח הגמישות הפסיכולוגית במערכת הזוגית. במסגרת הסדנה נצביע על שימושים אפשריים של אלמנטים מגישת קבלה ומחויבות (ACT) בקונטקסט של טיפול חזוגי ובעבודה עם זוגות. ננסה להבין איך ששת תהליכי הליבה והעמדות העיקריות של הגישה באים לידי ביטוי בחדר הטיפולים. נכיר מטאפורות וכלים המסייעים בעבודה עם זוגות. באמצעות מיינדפולנס, פיתוח של מצפני דרך (ערכים), וניסוח פעולות לומדים בני הזוג להרחיב את טווח היכולת שלהם לשאת חוויות ו/או מחשבות בלתי נסבלות בקשר, ביחס לעצמם, ביחס לבן או בת הזוג, ביחס לקשר ועוד. באמצעות השימוש בתהליכי הליבה שמציעה גישת ה-ACT, המרחב הטיפולי הופך ל"מעבדה" שבה יש אפשרות להאט את הקצב, להתבונן ולפתח "מצפן חזוגי" אשר יכל לעזור לבני הזוג לנוע בפעולה לעבר הכיוונים המשמעותיים עבורם בזוגיות. מטרת הסדנה:

- הבנה והמשגה של מקרים מתוך הגישה האקטית בקונטקסט חזוגי.
- פיתוח כישורי המטפל להתנתעט בגמישות בנושאי חזוגיות בין בני הזוג, במרחב המשותף ובמרחב הטיפולי.
- חשיפה למונחים וטכניקות טיפוליות של ACT בקונטקסט חזוגי.

41# בחזרה ל'עקרונות העונג' – חינוך למיניות בריאה – התפתחות, זהות מינית ושיח רלוונטי מנחה: שרון צוץ

כולנו יצורים מיניים. המיניות היא יצר חיים עוצמתי. תהליך החינוך המיני מתרחש לאורך מעגל חייו של האדם, במודע וגם לא במודע. בעידן המקוון ילדים חשופים מגיל צעיר לגירויים מיניים וחושניים, פעמים רבות הם לא מצויידיים בכלים מתאימים להתמודדות בריאה תואמת גיל. היום, יותר מאי פעם, ילדים ובני נוער זקוקים למבוגרים משמעותיים, שמוכנים ומסוגלים לדבר איתם דיבור רלוונטי, אותנטי, אמין, בגובה העיניים, בנושאים של מיניות, זהות מינית, דימוי גוף, אוננות, אהבה, אינטימיות, חיזור חזוגיות. הסדנה תשלב למידה תאורטית לצד התנסות חוויתית אישית וקבוצתית, צפייה בקטעי וידאו וכלים יצירתיים. זאת בניסיון לשפר את יכולות השיח הרלוונטי שלנו כהורים, כבני זוג וכאנשי מקצוע סביב נושאים אלה. הסדנה תעסוק בסוגיות השונות של מיניות לאורך שלבי ההתפתחות, מניקות דרך גיל ההתבגרות ועד בגרות. ניתן דגש על אפשרויות היישום של הנלמד בעבודה עם ילדים, נוער, מחנכים והורים סביב נושאים הקשורים למיניות ולהתפתחות מינית בריאה.

42# המטפל במרכז – המפגש שלנו כמטפלים עם טראומה, טראומה משנית, חוסן, צמיחה פוסט טראומטית וחמלה מנחים: ורד: שלומית גילוני-ברק, מגי סניץ'

מאז ה-7.10 הטראומה שורה כמעט בכל. אנו מבינים שכפסיכולוגים גם בשיגרה וגם בחירום אנו שם, עם הקירות הנופלים. פוגשים טראומות מכל מיני סוגים, במעגלי קרבה שונים. כמטפלים אנו מתייצבים, מתגייסים, משפיעים וחשופים להשפעות של המגע עם התכנים העולים במערכת, בטיפולים ובחיים האישיים שלנו. אנו חשופים לטראומה משנית. חשיפה זו עלולה להשפיע על תפקודו המקצועי ועל איכות חייו. במחקרים עדכניים עולה יותר ויותר החשיבות של זיהוי והתמודדות עם השפעות תכנים טראומטיים על מטפלים. הפניית קשב ומשאבים להתנהגויות של Self Care, פיתוח חוסן וחמלה ויצירת קבוצה מקצועית תומכת מסייעים בהתמודדות ומעודדים צמיחה אישית ומקצועית. בסדנה חוויתית זו נכיר קצת את הדינמיקה והמאפיינים של הטראומה, נעסוק בהתמודדות עם טראומה משנית, בפיתוח חוסן נפשי, טיפוח חמלה עצמית, וקידום צמיחה פוסט-טראומטית. תיתן המשגה תאורטית תוך נגיעה בתאוריה הפוליוגאלית, בגישה ההתייחסותית ובגישה הנרטיבית. המשתתפים יצאו עם אסטרטגיות לקידום צמיחה אישית ומקצועית, ועם כלים מעשיים להתמודדות עם אתגרי העבודה. הסדנה תספק מסגרת תומכת ובטוחה לחקירה עצמית, שיתוף חוויות ולמידה הדדית. הסדנה תהיה חוויתית ותשלב תיאוריה. נלמד דרך סרטונים, תרגול וחוויה אישית.

#43 בשביל מה לקום בבוקר? היכרות עם גישת הלוגותרפיה ויישומיה הקליניים בחיים ובעבודה הטיפולית מנחה: ד"ר נעמי (יפה) עיני

אם את/ה מחפש/ת משמעות בחיך (או באחת מזירות החיים: הורות, קריירה, זוגיות וכד') ומעוניין/ת להיחשף לגישה אקזיסטנציאליסטית, פשוטה ואנושית למציאת טעם, הגיון ומטרה בחיים ואף לסייע לאחרים במסע כזה, מקומך עמנו בסדנה! הדחף והרצון העמוק ביותר של האדם, על פי ויקטור פראנקל, הוא שאיפה למשמעות. הבנה זו היא המפתח לחיים מעורבים ומספקים והיא הכוח המאפשר לנו להתמודד גם עם סבל ומצוקה, קשים ככל שיהיו. בסדנת ההיכרות עם הלוגותרפיה, יוצע מפגש עם האנושיות שבנו. נקשיב לתחושות תסכול, חוסר מוצא, שעמום וריק קיומי, הנחוות לעיתים על ידינו ועל ידי מטופלנו. נערוך היכרות עם רוח האדם והמפתחות הטמונים בה לתהליך של ריפוי, תקווה, גילוי וצמיחה. הסדנה תקנה ידע תיאורטי בסיסי אודות גישת הלוגותרפיה שפיתח הגוגה הדעות, הנירולוג והפסיכיאטר ויקטור פראנקל (1905-1997). היא תשרטט את התפתחותה בהשראת ענקים כמו פרויד ואדלר ותציג מבט אבחוני ודרכי התערבות ברות יישום עבורו ועבור המטופלים שלנו. הסדנה תשלב למידה פעילה, כתיבה, צפייה בסרטונים (גם של פראנקל עצמו), לצד עבודה אישית, זוגית וקבוצתית. במהלכה יחזמו המשתתפים להתנסויות בכלים לוגותרפויטיים*. מיקוד ספציפי יעשה סביב יישומים רלבנטיים של גישת הלוגותרפיה בשדה הפסיכולוגי-חינוכי. הלמידה תתרחש במסגרת קבוצה בטוחה ומכילה של אנשים סקרנים, המחויבים למציאת משמעות. * כלים ומושגים אליהם יחשפו המשתתפים: המשולש הטראגי, המימד הנואטי-רוחני, ערכי המשמעות, שיח סוקראטי, כוונה פרדוקסאלית, ציר המשמעות, רמזי משמעות, דה רפלקסיה, ועוד.

#44 החלום כנווט פנימי, במסע הקיומי והתפתחותי של הנפש – סדנת חלימה מנחה: נתנאל פרי

החלום הוא ניסיון טיבי וספונטני להיערך מול הסערות החיצוניות והפנימיות שעוברות עלינו, והוא מסייע לנו לנווט את ספינת הנפש במסע הקיומי והתפתחותי שלה. החלימה מאפשרת לנו להיות בקשר עם השורשים של העולם הפנימי והיא מגשרת בין המקורות של הנפש – הלא מודע, לבין עולם התודעה והמציאות. בסדנה נתייחס אל החלום כאל משל אשר מבטא בצורה סמלית את המגמות והיסודות השונים הקיימים בתוכנו, מעניק משמעות למציאות הפנימית והחיצונית, מכון אותנו ומאפשר את המסע ההתפתחותי שלנו. ננסה ללמוד את שפת המקור של הנפש באופן חווייתי בעיקר. זוהי סדנה דינמית ואנו נתייחס בין היתר גם לתהליכים המתרחשים בקבוצה: נעמוד על יחסי הגומלין הקיימים בין התכנים הסימבוליים של חלומות המשתתפים, לבין הדינאמיקה המתרחשת במהלכה. היות שהחלום מחזיק פקעת של משמעויות וזרעים של צמיחה, התבוננות מנקודות מבט שונות של החברים בקבוצה, יכולה לאפשר מצע למרחב חדש, לגדילה ולהתפתחות. המשתתפים מחזמים להביא חלומות רשומים שנחלמו בתקופות שונות בחייהם, או שייחלמו לקראת הסדנה או במהלכה.

#45 הדרכון בעל ארבעת הראשים – טיפול קצר מועד בחרדות בגישה פסיכופיזיולוגית קוגניטיבית מנחים: אדר לביא, ריקי שומן

בסדנה זו נכיר את הדרכון בעל ארבעת הראשים. ראשי הדרכון מסמלים ארבע שפות טיפוליות:

- השפה הגופנית, ב. השפה המחשבתית, ג. השפה הרגשית, ד. השפה ההתנהגותית.
- מטרת הסדנה היא לתת לכם כלים מעשיים שתוכלו לשלב בטיפול פרטני או קבוצתי ובהדרכת הורים. הסדנה תדגים מודל טיפולי קצר מועד בן שנים עשר מפגשים.
- הסדנה היא לימודית-חווייתית ומשלבת התנסויות מתחומים של CBT, Somatic Experiencing ופסיכופיזיולוגיה יישומית. נשים דגש על תרגום העקרונות התיאורטיים לשפה הטיפולית בה אנו משתמשים בחדר.
- ההתנסויות החווייתיות יאפשרו לנו ללמוד את הנושאים הבאים ולשלבם בעבודה הטיפולית ובחיי היום יום שלנו.
- התבוננות ומשחקיות playfulness & mindfulness כעיקרון מנחה בטיפול פסיכולוגי עכשווי בילדים ומבוגרים.
 - התנסויות חווייתיות ולמידה של טכניקות התרגעות וויסות עצמי, יחד עם שימוש בדמיון מודרך.
 - עולמן המופלא של המחשבות (מחשבות אוטומטיות שליליות). כיצד להתיידיד איתן ולהשתמש בהן?
 - נשזור את ההתנסויות והלמידה, במודל מובנה של טיפול קצר מועד בהפרעות חרדה וויסות עצמי.
- ההשתלמות תשלב המשגה פסיכופיזיולוגית וקוגניטיבית יחד עם התנסויות, תרגול טכניקות בזוגות, הדגמות ותרגול ביופיידבק.

#46 הרצף האוטוטיסטי ברצף הפסיכולוגי: אבחון, טיפול ועבודה מערכתית מנחה: עדי פרי

עם העלייה המתמדת והמואצת בשיעורי האבחנה של הפרעות בספקטרום האוטוטיסטי בעולם ובארץ, אנו חייבים לרכוש במהירות מומחיות בתחום כדי להתמודד עם קשת המופעים, מגוון הצרכים ורצף המענים הנדרשים לילדים עם הפרעות ברצף האוטוטיסטי. בסדנה, ננסה לתת בסיס מעמיק להבנת התופעה המגוונת, ולידע הרב הנדרש מפסיכולוגים הפועלים במערכות חינוכיות וטיפוליות עם ילדים בספקטרום ומשפחותיהם. נתייחס למורכבות של ילדים (וילדות ובוגרים...) על הרצף האוטוטיסטי, נבין את הגורמים האמיתיים לעליה בשיעורי האבחנה, נעמיק במורכבות תהליכי האבחון, נדון בגישות העבודה הטיפוליות הייחודיות הנדרשות עם ילדים בספקטרום האוטוטיסטי ומשפחותיהם ואף נפרוש ונעסוק במורכבות של העשייה המיוחדת במסגרות של החינוך המיוחד ובמודלים של שילוב בחינוך הרגיל. כל זאת על מנת לאפשר לפסיכולוג החינוכי עמדה מקצועית אינטגרטיבית מבוססת ידע, ביקורתית ומודעת לתופעה עצמה והבנתה האמפית בהקשר לתהליכים פסיכו-סוציאליים תרבותיים הקשורים למעשה לליבת עיסוקינו. שאלות סביבה ותורשה, השפעת כוחות וחולשות, תחום הנורמטיבי והלקוי, מדיניות שילוב והדרה, התקשורת וחברת השווים, וכל השאלות הגדולות של עבודתנו הדורשות בשלות אינטגרטיבית להחזקת תהליכי אבחון וטיפול, התערבות נכונה עם אנשי החינוך והטיפול של הילד עם אוטיזם, הליווי של משפחות בהתמודדות מורכבת והכרת המדיניות במסגרות. הסדנה תכלול מצגות, ספרות נבחרת וסרטונים. המשתתפים מתבקשים להביא תיאורי מקרה ודוגמאות מעבודתם. מיועדת לפסיכולוגים מומחים ומדריכים, בעלי נגיעה ועניין (וסקרנות רבה) בתחום הפרעות התקשורת.

#47 שכל ישר, לב פתוח – על פרקטיקה דיאגנוסטית מיטבית ומיטיבה מנחים: ות: צביקה עירי, שרון פילונסקי

הפרקטיקה הדיאגנוסטית בשדה הפסיכולוגיה החינוכית היתה רצופת אתגרים מאז ומעולם. אך בעידן הנוכחי – עם שלל סערות, רפורמות, אבחונים לוועדות ומל"לים, בלבול ומחלוקות סביב הגדרות ואבחנות ומודלים תיאורטיים משתנים – מורכב במיוחד לשמור על עמדה דיאגנוסטית מקצועית המייצרת אמירה משמעותית, בהירה ורלוונטית על הנבדק. בסדנה נעסוק בסוגיות עדכניות בפרקטיקה הדיאגנוסטית בעידן זה, במרחב שבין השיקולים המקצועיים לאתגרי המציאות. נושאים מרכזיים בהם נעסוק:

- כולם מדברים על חשיבה דיאגנוסטית, אבל מה זה בעצם אומר? ננסה "לפרק" את המושג החשוב והעמום הזה ולתרגמו מהלכה למעשה. ננסה להבין מה מבחין בין עשייה דיאגנוסטית "סתמית" לדיאגנוסטית מקצועית, מיטיבה ומשמעותית.
- בתחום המשכל – נעשה סדר בנושא ההגדרות והאבחנות השונות, ובעקרונות שיכולים לסייע באבחנה המבדלת. נציג מודל עדכני של קבלת החלטות שיכול לסייע בשאלת האבחנה של לקות למידה כאשר תמונת הממצאים אינה ברורה. נבחן איך משתלבים בתמונת המשכל הקשב והתפקודים הניהוליים ומה מקומם של המבחנים הקוגניטיביים בהערכת הקשב? ומה אומרים מחקרים עדכניים על הקשר בין היכולות למיומנויות הלימודיות?
- בתחום הרגשי – נדון באופן בו ניתן לגבש אמירה משמעותית על עולמו הפנימי של הנבדק מעבר לאמירות גוריות ושחוקות לעייפה, וכיצד נוכל לרענן את ארגז הכלים של הערכת התחום הריגשי מעבר לכלים ה"רגילים". בהקשר זה נעסוק גם בהערכה דיאגנוסטית ראשונית כבסיס לפורמולציה של התהליך הטיפולי.
- נקדיש זמן גם לשלב האחרון, ואולי המשמעותי ביותר, של התהליך האבחוני – כתיבת חוות הדעת ושיחת המשוב. איך נכתוב חוות דעת נרטיביות, משמעותיות ובהירות? מה הופך שיחת משוב למשמעותית ומקדמת עבור הנבדק?
- בראיה רחבה יותר, נבחן את הממשק בין הדיאגנוסטית לפסיכותרפיה ולעבודה מערכתית, ונראה כיצד משתלבים עקרונות החשיבה הדיאגנוסטית בשני תחומי הליבה האחרים. בכל אלה ועוד נעסוק תוך התייחסות למחקרים עדכניים, דוגמאות מהחיים וניתוחי מקרים, ובלי לשכוח את המציאות המתגרת של העבודה בשפ"חים. הסדנה מיועדת למתמחים משנה שלישית, מומחים ומדריכים המבקשים להעמיק בתחום הדיאגנוסטי. פסיכולוגים שכבר יודעים דיאגנוסטיקה, אבל רוצים להבין אותה טוב יותר, ואולי "סתם" להתאהב בה מחדש (או לראשונה). נדרשת התנסות קודמת באבחונים עם וודקו-גינסון והיכרות בסיסית עם הגישה הפרשנית של המבחן, וכן נדרש ידע בסיסי בתחום המשכל ובאבחון של ל"ל.

המשתתפים יתבקשו להגיע לסדנה עם חומרים דיאגנוסטיים (חומרי גלם ודוחות ציונים). אין צורך בחוות דעת כתובות, אך כדאי להצטייד בסקרנות ופתיחות מחשבתית. חלק מהמקרים יהיו בסיס ללמידה בקבוצה. המשתתפים מוזמנים אף לשלוח שאלות למנחים לפני הסדנה.

#48 הלא מודע קם לתחייה – דחף החיים ודחף המוות – כוחות פירוק ובנייה – חשיבה פסיכואנליטית על עבודה טיפולית בעת הזו מנחה: יעל וינשטיין

דחף החיים ודחף המוות – כוחות פירוק ובנייה – חשיבה פסיכואנליטית על עבודה טיפולית בעת הזו

האירועים הדרמטיים שעוברים על החברה שלנו בשנתיים האחרונות משפיעים על כלנו ומגיעים גם לקליניקה אם באופן ישיר או עקיף. פרויד בתיאוריות הדחפים השנייה שלו הוסיף את דחף המוות ככוח מכריע בנפש למול דחף החיים. המתח בין שני הדחפים והדומיננטיות של כל אחד מהם יהיו את התמהיל האישי הייחודי בדינמיקה של האישיות, באופי הסימפטומים וביכולת ההחלמה.

תיאוריות יחסי אובייקט עסקו גם כן בתהליכי פירוק והרכבה, רצף וקטיעה: למשל, אינטגרציה ודיסאינטגרציה של ויניקוט, "התקפה על חיבורים" ו"הסזורה" של ביון ועוד... בסדנה נלמד מושגים שונים מהתיאוריות הפסיכואנליטיות העוסקים בתהליכי פירוק ובנייה, שבר ואיחוי, וניישם אותם על מקרים של טיפול בילדים, נוער ומבוגרים. נעזר בחומרים שיעלו המשתתפים מעבודתם הטיפולית בשטח.

#49 עבודה עם משפחות בתהליכי גירושים – משבר ושיקומו ועד לסכסוכי גירושים מורכבים מנחה: הילי הראל הרץ

מפגש עם הורים בתהליכי גירושים מהווה אתגר טיפולי ייחודי. זוהי נקודת שבר אישית ומשפחתית בה יכולים לסייע ליווי מקצועי, ידע והכוונה. לצד תהליכים מורכבים וכואבים אך תקינים ישנה עלייה במפגש עם הורים הנמצאים בסכסוך גירושים גבוה. רמת קונפליקט גבוהה מביאה עמה התמודדות טיפולית מורכבת הנוגעת להימצאות בתוך שבין שני ההורים, התמודדות עם משבר אישי ומשפחתי ובנייה של מציאות חיים חדשה ושונה. זוהי זירה רגישה, סוערת ומורכבת בתוכה נמצא הפסיכולוג בעמדה ייחודית. עמדה זו דורשת הבנה מעמיקה ורחבה פנימה לתוך נפשם של הילדים והוריהם והחוצה לחידרה של המציאות החינוכית לתוך המרחב הטיפולי והנפשי. הסדנה תתמקד בארבעה צירים מרכזיים:

- הילד – המפגש של הילד עם המשפחה שהתפרקה תוך התייחסות לתהליכי התפתחות – נקודת הזמן של הפרידה והשפעות על המשך התפתחות.
- ההורים והמשפחה – תהליכים הוריים נפוצים בעת פרידה והשפעות על ההתפתחות.
- המטפל – הזדהויות, העברות והשלכות, הקושי בהתמקמות הטיפולית.
- המפגש עם המציאות החינוכית – מערכת בית הספר, רווחה, משטרה ובתי משפט.

1. מאפייני גירושים: נתמקד בגירושים "טריים", המתרחשים בעת הטיפול או בסמוך לו, הדורשים התייחסות לסוגיות מרכזיות, כגון הבשורה לילדים, הסדרת זמני השהות והשמירה על הקשר עם שני ההורים. בסדנה תוצג גישה התפתחותית ואינטגרטיבית המסייעת למטפל לבחון את הסוגיות העולות בפניו במצב זה בהתאם למאפיינים הייחודיים לכל ילד ומשפחה, כבסיס להמלצות אלו. גישה זו מארגנת את החשיבה הטיפולית מתוך ראייה התפתחותית רחבה, הנותנת למטפל בסיס לחשיבה בעבודתו עם סוגיות מורכבות ורגישות אלו, תוך הגדרת עקרונות מנחים אותם יש להתאים לילד ולמשפחה.

2. גירושים מורכבים בקונפליקט גבוה: תוצג הייחודיות והמורכבות של מצבים אלו, העמקת ההבנה של התהליכים בהתייחס לארבעת הצירים שהוצגו. בסדנה נעסוק בדילמות שעולות בחדר הטיפולים ובעבודה המערכתית ונתמקד בהבנת הגורמים לסכסוך תוך דיון בסוגיות נפוצות העולות במקרים אלו: ניכור הורי, גזלייטינג, טענות של פגיעה ואלימות הסדנה מתמקדת בעבודה טיפולית עם הורים במצבים רגשיים סוערים והתמודדות עם מצבי קונפליקט בתוך הטיפול, ומתמקדת בתהליכים דינאמיים המתרחשים בחדר ובחשיבה המערכתית הלוקחת בחשבון מציאות פנימית וחינוכית מורכבת.

#50 הקבוצה כמשאב מרכזי בעתות שבר מנחים: ודן חגית צאן, מוניה טנאי

במציאות של שבר לאומי, טראומה מתמשכת, אבל אישי וקולקטיבי מתחדדת חשיבותה של הקבוצה כמרחב המאפשר עיבוד רגשי, תמיכה הדדית וחזקת תחושת המשמעות והחוסן. בסדנה תתאפשר התנסות חוויתית של המשתתפים בקבוצה ברמות השונות של היחסים: בין אדם לעצמו, בין אדם לזולתו, בין אדם למנהיגות והסמכות, ובקבוצה כשלם. כמו כן, תתאפשר העמקת ההתבוננות, ההבנה והחשיבה על התהליך הקבוצתי והמשגת מושגים מרכזיים בטיפול הקבוצתי האנליטי. נחוזה, נרגיש, נתבונן ונחקור מושגים כמו: הקבוצה כשלם, עבודה בכאן ועכשיו, תקשורת מילולית ולא מילולית, הדהוד, מירורינג ועוד. הסדנה מערבת התנסות אישית וקבוצתית בשילוב עם המשגה תאורטית.

#51 "צבעי מסע – המסע אל העצמי ואל האחר" מנחים: ודן זיהר שער, ד"ר אילן ויצברג

בסדנה זו נפגוש ונחקור את המקום המשפחתי השורשי והעכשווי ממנו באנו בהקשר למפגש שלנו עם המערכות והאנשים אותנו אנו פוגשים. נתבונן אל המפגש שלנו עם דמויות סמכות, תוקפנות, יצריות וויסות, דכאון ותקווה, חרדה, טראומה וצמיחה. בסדנה יהיו התייחסויות מתאוריות של יחסי אובייקט ומהגישה האנטרסובייקטיבית בהתבוננות על חווית הגדילה בתוך המשפחה (ויניקוט, קוהוט, ביון, אוגדן, מיטשל, ארון ועוד). הסדנה היא חוויתית דינמית, בה ננוע בדרכים מגוונות בין העולם הפנימי שלנו למרחב הקבוצתי, בה האחר הוא גורם מהדהד ומעצים לחלקים החבוים אצל כל אחד מאיתנו. במהלך הסדנה יעשה שימוש בכלים אקספרסיביים מתחום התנועה, הליכה מדיטטיבית, מוסיקה, פיסט –תרפיה וחומרי יצירה.

#52 הגישה הנרטיבית – עקרונות וטיפול מנחה: רחל פאן

בסדנה זו נעסוק בפיתוח העמדה הטיפולית הבסיסית ובהקניית הכלים המעשיים ע"פ הגישה הנרטיבית של מייקל ווייט ודיוויד אפסטון. היא מניחה שהאדם הוא המומחה לחייו והמטפל הוא המומחה בתהליך. מתוך גישה זו נגזרות עמדות של סקרנות וכבוד, שיתופיות, שקיפות, העצמה של הפונה והגדלת תחושת הבחירה שלו. בעזרת כלים אלה מנסה המטפל הנרטיבי לחפש סיפורים אלטרנטיביים לסיפור הבעייתי בהם יכבדו מיומנויות וידע חיים של המטופלים. הגישה הנרטיבית תוצג דרך למידה ותרגול חוויתיים של חלק מהאמצעים הטיפוליים הנרטיביים. יוצגו יישומים מגוונים ויושם דגש מיוחד על התמודדות עם אתגרי התקופה הנוכחית

#53 היפנותרפיה ופוקסינג (התמקדות) – סדנה חווייתית להתבוננות וריפוי מנחה: ד"ר יוסי אדיר

מה עולה בך כשאת/ה שומע/ת היפנוזה, היפנוזה עצמית? פחד? סקרנות? חוסר ודאות? ומה עם פוקסינג-התמקדות? בעולם בו אנו מוצפים בגירויים, היכולת להיכנס פנימה, להקשיב לגוף, להשפיע ולעצב את חוויית המציאות – היא לא רק משאב אלא כלי טיפולי עוצמתי. הסדנה תאפשר היכרות עם עקרונות ההיפנוזה וההיפנוזה העצמית, לצד תרגול מעשי של פוקסינג – הקשבה מכוונת לתחושות הגוף כמפתח לשינוי רגשי ופסיכולוגי. דרך התנסויות חווייתיות נצלול לעולם הדמיון, סוגסטיית חיוביות, מצבי תודעה משתנים וטכניקות לעקיפת מנגנוני בקרה – לטובת יצירת תנועה פנימית, שינוי וריפוי. הסדנה מיועדת לבעלי רקע בסיסי במדיטציה, דמיון מודרך או היפנוזה, המעוניינים להעמיק ולהרחיב את הכלים שבידם.

ביום רביעי אחר הצהריים נצא יחד אל חוף הים של אילת. עם רדת השמש והשקיעה המרהיבה, נתמסר לאווירה הייחודית של הים, נחווה מדיטציות מונחות, ונעמיק בתרגולים חווייתיים המשלבים טבע, תנועה ונשימה.

#54 הפסיכולוגים החדשים – אנושיים ונוכחים – סדנה פשוטה עלינו ובשבילנו (עם ייב התייחסות) מנחה: דנה בנר

הקשר הרגשי בין המטפל למטופל הוא גורם מרפא, חי וחשוב בחדר הטיפול. היכולת שלנו להיות אנושיים, חמים וחומלים כלפי האחר עוברת דרך היכולת שלנו להיות כאלה קודם כל לעצמנו. להצליח להכיר בעצמנו ובאחר כסובייקטים, כבני אדם עם לב פתוח, עם כאב, עם פחד, עם תקווה ועם כמיהה לקרבה וקשר מיטיב. בסדנה זו נרצה לייצר מרחב משותף, שיירקם ביחד עם המנחה והמשתתפים, כדי לייצר חוויה בה נוכל לשים במרכז אותנו המטפלים, האנשים, ואת מה שעובר עלינו ובתוכנו בתוך הקשר הטיפולי ומחוצה לו. ננסה יחד לייצר קבוצה חווייתית דינמית תהליכית, לשתף ולהיות עם ועל כל סך חלקי עצמנו. נפנה מבט אמיץ וחומל אל ההתערבויות וההתערבויות שלנו מנקודת מבט אנושית. לחפש ואולי למצוא את הדרך המתאימה לנו להתחבר רגשית לעצמנו ולחלק העצמי המטפל שלנו בתוך קבוצת מטפלים בכנות ובפתיחות.

#55 "הילנו שניים יחדיו בלתי אם נועדו?" – אתגרי הפסיכולוג החינוכי בעבודתו עם מנהלי מערכות מנחה: אפרת אגמון

הסדנה תתמקד בתהליכי הליווי והיעוץ של הפסיכולוג/ית החינוכי/ת את מנהלי המערכת (מנהלי בתי-ספר, אשכולות גנים, ומערכות חינוכיות אחרות). נמקד יחדיו את הפרופיל הניהולי הטיפולי, צרכיו ומאפייניו ונחקור יחדיו את האתגרים העומדים למולו, בתקופות שגרה וטלטלה כאחד. נדון בייחודיות תהליכי הייעוץ למנהלים ומשמעויותיהן עבורנו כאנשי מקצוע (בכלים תיאורטיים וחווייתיים כאחד). נבחן באופן אמפטי את ההשלכות האופרטיביות, נתרגל מיומנויות וננתח התלבטויות ומקרים רלוונטיים, אשר יועלו ע"י המשתתפים. הסדנה ממוקמת במפגש בין הפסיכולוגיה ליעוץ הארגוני ובבסיסה הנחות העבודה שתהליכי – העבודה עם מנהלים נמצאים בצומת מורכבת ורבת השפעה, המצריכה מהפסיכולוג/ית החינוכי/ת תפיסת תפקיד בהירה ויכולת התמקמות מותאמת, כמו גם סט מיומנויות, המשנות ודרכי פעולה ויצירת קשר ספציפיות. הסדנה מיועדת למומחים ומדריכים בחטיבה ובין השאר, ידון בה תפקידו של המדריך בהיבטי עבודת הייעוץ למנהלים של מודרכיו.

#56 EMOTIONAID/BASIC SE: Regulation of Traumatic Activation מנחה: ג'ינה חס

קורס המציע כלים יעילים לוויסות עצמי ולהפחתת הפעלה טראומטית, במצבים של טראומה אישית וקולקטיבית. ההכשרה מבוססת על שיטת SE (Somatic Experiencing) ומשלבת הרצאות, הדגמות ותרגולים חווייתיים. הקורס מתאים במיוחד לעבודה עם נפגעי טראומה בעקבות מלחמות, אסונות, טרור ואירועי 7 באוקטובר. מיועד לפסיכולוגים ומדריכים המעוניינים להרחיב את ארגז הכלים בגישות גוף-נפש מבוססות-מחקר. הקורס מועבר באנגלית עם תרגום סימולטני לעברית.

#57 קסם גילוי וריפוי ביומן היוזאלי מנחה: יעל אברהם

בסדנה נכיר כלי מרגש ועוצמתי והוא היומן היוזאלי. יחד נתפור בחוט ומחט את היומן שלנו, ונתוודע לכוחה המרפא של היצירה ביומן. היומן היוזאלי הינו כלי יצירתי 'חדש' – ישן המוכר עוד מזמנו של קארל יונג אשר השתמש ביומן ויוזאלי לעידוד חקירה של עולם הנפש לכיוון של התפתחות, צמיחה ואינדיבידואציה. היומן יכול לשמש הן ככלי לריפוי עצמי, הן כיומן מסע והן ככלי התערבות במסגרת הטיפול הפסיכולוגי בו הוא משמש כמיכל לתהליכים טיפוליים וכמרחב מעברי – המתקיים בין המציאות לבין הדמיון ובו מתרחשת החוויה היצירתית. ניתן לעבוד עם היומן היוזאלי כחלק מליווי טיפולי – פרטני ואף להיעזר בו בעבודה קבוצתית. בעזרת היומן היוזאלי ניתן לבוא במגע עם חומרי הנפש ולבטאם באופן סימבולי, השלכתי ומוגן תוך כדי שימוש בדימויים חזותיים אשר נושאים איתם מסרים מן הלא מודע. הקשיבות למסרים אלו יכולה להוביל להדרכה פנימית, לתובנות ולהתפתחות. העבודה ביומן היוזאלי משמעותית ביותר בתקופות של שינוי והיא מאפשרת אינטגרציה מחדשת של העצמי. הטכניקות בהן נעבוד בסדנה זו לקוחות מעולם ה MIX MEDIA ומשלבות שימוש בטקסטים, פוטותרפיה, דימויים, צבעים, מגזינים וחומרי יצירה שונים. אין צורך בידע אומנותי מוקדם. הסדנה הינה חווייתית אך נדרשת פתיחות, רצון ויכולת לשתף בתכנים אישיים. מובטחת הנאה, התרגשות ורגעי קסם רבים.

#58 "סדנת ניתוח תפקיד" – סמכות, מנהיגות ופגיעות בתפקיד המדריך בפסיכולוגיה חינוכית בעת הנחיתה

ועד החטיבה החינוכית בהפ"י

עושים.ות קהילה

הכנס השנתי של הפסיכולוגיה החינוכית 2025

30.11.25 – 4.12.25 מלונות דן פנורמה ונפטון, אילת

מנחים.ות: עירית דים, חרית טל

מטרת הסדנה: לפתוח מרחב ללמידה התנסותית, על היבטים מודעים ולא מודעים של התפתחות וגיוש התפקיד והזהות המקצועית של המדריך בפסיכולוגיה חינוכית. בסדנה נחקור את תפיסת התפקיד המקצועי והפנימית, את שורשיה, נלמד כיצד היא משפיעה על אופן ההתנהלות בתפקיד בתקופה הנוכחית ונחשוב על יישום הלמידה בעבודה מחוץ לסדנה. לכל אורך חיינו המקצועיים, כסטודנטים, מתמחים, מומחים, מדריכים, אנו גדלים ומתמקצים דרך קשרים של הדרכה. מה היא הדרכה טובה? איזו משמעות יש למרחב ההדרכה בחיינו המקצועיים? מה אנו מביאים איתנו למרחב ההדרכה? במרחב ההדרכה מתקיימים יחסים של סמכות והערכה המזמינים אספקטים מודעים ולא מודעים של יחס לסמכות, יחס ללמידה, לאי ידיעה. מעלים אצל השותפים – מדריך ומודרך – קונפליקטים הקשורים לתלות וגדילה, לאמביציות ודחף להישג, תחרותיות ועוד. נפגוש את מרחב היחסים והייחוסים של המדריך והמודרך האחד כלפי השני ולכלי תהליך ההדרכה, נכיר מקרוב את דמויות הסמכות המופנמות, ונרחיב את יריעת ההסתכלות שלנו על משמעות תהליך ההדרכה עבורנו. תפקיד המדריך בשפ"ח הינו חלק מהזהות המקצועית והשייכות לארגון ולדיסציפלינה. בסדנה נזמין התבוננות על "אזורי חיכוך" במפגש עם שייכות ארגונית/מוסדית/ממלכתית ועל "אזורי פגיעות" בתפקידנו כמדריכים, בתקופה של קרע חברתי, משבר הנהגתי, שינויים בדרישות ההתמחות ובתהליכי ההסמכה להדרכה, ומפגש עם טכנולוגיות חדשות. אין ספק כי התקופה מעלה שאלות חדשות ומזמינה שאלות מוכרות לעיבוד נוסף, בנושאים של שייכות, זהות ותפקיד. משימה מרכזית – לחקור וללמוד את תפיסת התפקיד, להרחיב את ההבנה לגבי הדרכה הפנימית בנטיית תפקיד "המדריך בפסיכולוגיה חינוכית" בעת הנוכחית. מתודה – "ניתוח תפקיד" – סדנה המשלבת העלאת דילמות ו"אירועים קריטיים" במרחב ההדרכה, התייחסות למשפחת המוצא, חלומות וזיכרונות ילדות עם התייחסות לתהליכים קבוצתיים מודעים ולא מודעים, המתרחשים ב"כאן ועכשיו". הסדנה הינה מובנית. לכל משתתף תיוחד "יחידת עבודה" בה יעבוד בעזרת הקבוצה דרך החומרים שהביא. השילוב בין חקירת עומק אישית לבין התהליך הקבוצתי מהווה כר פורה לחיבורים וליצירת מחשבות חדשות. הסדנה מיועדת למדריכים ולפסיכולוגים בתהליך הסמכה להדרכה.

#59 מעשה ההדרכה – על הקשבה וסוגיות בתהליכי הדרכה

מנחים.ות: אורית יחשלי, שירה עומר

"הגישה להקשבה אותה אני מציע, טומנת בחובה עמדה שפתוחה לחלוטין לקליטה בעת המעקב אחר המתרחש בשדה. היא מעניקה תשומת לב מלאה להתמרות של הדמויות בדיאלוג האנליטי, ועל ידי כך מאפשרת, מצד אחד, לראות את עצמנו ואת המטופל מנקודת המבט של האחרון, ומצד שני להימנע מלצמצם את הפעולות שלנו לפרשנויות המתמקדות אך ורק במערכת היחסים או העברה." (אנטוניו פרו, טכניקה בטיפול בילדים, 2012) תהליכי ההדרכה כרוכים בעמדה של הקשבה לרבדים ולאילויות של קשר וידע, המושלכים למרחב המשותף שבין מודרך למדריך. מרחב זה מכונה על פי אנטוניו פרו – "השדה". בסדנה זו נתבונן ונחוות אלמנטים של הקשבה בשדה ההדרכתי של המדריך והמודרך בפסיכולוגיה חינוכית. בתחילה נעזר במושגיו של פרו להבנה מעמיקה של שדה ההדרכה – הרחבת המיכל, חלימה והתמרות בחלימה, פיקטוגרמות, נגזרות סיפוריות וביטויים בחדר ההדרכה. (אין צורך בידע מוקדם במושגיו של פרו – אלו יילמדו ויתורגלו בסדנה). נדבר על מאפייני ההקשבה האנליטית, המהווים מצע לתהליכים ההדרכתיים ומסייעים למדריך לפתח אצל המודרך מיומנויות מקצועיות ואישיות הנדרשות להתפתחות המקצועית של המודרך, ובתהליך מקביל גם של המדריך. נציג מודל שפיתחנו המתייחס לאספקטים שונים בתהליך ההדרכה באופן המרחיב את ההתבוננות על שדה ההדרכה. לצד זאת נתייחס לקשיים בתהליכי ההדרכה המכונים את שדה ההדרכה. דרך התנסות ביישום המודל, נעבד ונבין מוקדי קושי העולים בחדר ההדרכה ואת הדרכים להרחיב שוב את השדה באופן שיתאים למדריך, המודרך והמטופל/לקוח. נתייחס לתהליכי יסוד המעשירים ומטפחים את השדה ההדרכתי. נרחיב על משמעות הסטיג בהדרכה, על תהליכי התקשורת, העברה, העברה נגדית והזהרות השלכתיות. נדון במרקם העדין שנוצר בחדר ההדרכה בין המדריך למודרך ומה מבדיל בין התהליכים בחדר זה, לעומת חדר הטיפול (נעבס על חשיבתם של בולבי, ביון ואוגדן). ניתן מקום לסוגיות שעולות בהדרכה אישית, הדרכה קבוצתית ומשוב: סוגיות של אתיקה, משולש היחסים המורכב שבין מדריך, מודרך וארגון. נדון ב"כלי העבודה" בהם אנו משתמשים בשדה ההדרכתי כמו הורבט, החומר הגולמי (למשל טקסטים) האופן, הנרטיב והחוויות אותן מביא המודרך להדרכה. נתייחס למציאות, הפולשת ברגל גסה למרחב ההדרכה.

#60 להנהיג מתוך הקשבה – זהות וניהוליות, דיאלוג רגשי ואתגרי הניהול בשפ"ח

מנחה: עודד כהן משה

מנהלי השירותים הפסיכולוגיים החינוכיים פועלים בזירה מקצועית ייחודית, הדורשת מהם להתמודד במישורים שונים (צוות, מסגרות חינוך, רשות ומשרד החינוך) תוך כדי שלוב בין הבנה קלינית ומערכתית לבין יכולות ניהוליות וארגוניות. בתוך מציאות מורכבת זו הסדנה תזמין את המשתתפים לעצור לרגע, להתבונן פנימה ולשאול: מהי הזהות הניהולית שלי? מהו האני המאמין שמנחה אותי? מהם שורשי הסמכות שלי כמנהל/ת ומהן דרכי ההתמודדות שלי מול האתגרים השונים במישורים השונים. דרך שאלונים ייחודיים, תרגולים קבוצתיים וניתוח אירועים, נעמיק בהבנת הדיאלוג הרגשי בין המנהל/ת לבין אנשי ונשות הצוות על בסיס מודל ניהול הומני ייחודי המצוי בדיאלוג הפסיכולוגיות המוכרות. נעסוק במאפייניהם הרגשיים של אנשי הצוות ובשאלת עמדתם כלפי סמכות, ובחן כיצד מתרחש דיאלוג רגשי בין מנהל/ת לעובד/ת, איך הוא בא לידי ביטוי במצבים טעונים רגשית ואיך הוא משפיע על הנהגה, תפקוד, שייכות וסיפוק. כמו כן, נעלה סוגיות ייחודיות לניהול שפ"ח – האם ניהול שפ"ח הוא ניהול "רך"? מהי יעילות בעבודת השפ"ח? מהי אפקטיביות בעבודת השפ"ח? איך יוצרים איונים בין צרכי הצוות לצרכי המערכת? בין גישה טיפולית לגישה מערכתית, ובין מקצועיות לבין שיקולים פוליטיים וארגוניים. הסדנה תתנהל באווירה חווייתית, תוך דגש על השתתפות פעילה, שיתוף, למידה מעמיתית, ועיבוד אישי ומקצועי. היא מיועדת למנהלות, מנהלים, בעלי תפקידים ומיועדים לניהול – המבקשים לחדד את זהותם הניהולית, להבין לעומק את מערכות היחסים בצוות ועם הצוות ולהוביל מתוך חיבור, בהירות וחוסן רגשי.

גישה פסיכודינמית-מערכתית לעבודת הפסיכולוגים החינוכיים במערכות מנחה: דפנה בהט

המעבר מהבנה פסיכודינמית (או פסיכואנליטית) של היחיד להבנה פסיכודינמית של מערכות אינו טריוויאלי וכרוך ביותר מאינטואיציה. הפסיכולוג/ית החינוכי/ית הבכיר/ה נדרש/ת לעשות מעברים תכופים בין תפקידים שונים של טיפול, אבחון, הדרכה, עבודה עם מערכת, ריכוז ופעמים רבות גם של ניהול. בעקבות הכתיבה של ביון על קבוצות התפתחה גישה תיאורטית שלמה שמספקת היוריסטיקות להבנה של מערכות ושל יחידים בתוך מערכות. גישה יחסית קבוצתית מתבוננת על המערכת ממקומות שונים של הקליידוסקופ, באמצעות החומר הנגיש לנו בזמן נתון. זאת, על מנת להגיע לעמדה האינטגרטיבית הנדרשת בכדי ליצור קשר משמעותי עם הדמויות המרכזיות במערכת ועל מנת ליזום ולתכנן התערבויות אפקטיביות. הסדנה שלהלן תשלב תיאוריה, התנסות ועבודה עם מקרים שיביאו המשתתפים מהשטח, תוך התייחסות לחיפוש מתמיד אחר העמדה המקצועית הרצויה לפרופסיה. זאת, על מנת להרחיב את היריעה של החשיבה, להעמיק ולבסס את ההבנה של התיאוריה והפרקטיקה של הגישה הפסיכואנליטית-מערכתית (גישה יחסית-קבוצתית), וכן על מנת לתת למשתתפים כלים למחשבה ולהתמודדות עם הדרכה ועם ניהול של שפ"חים. הסדנה תתחיל ביום שלישי.

#62 קסם הקולנוע – שימוש בקולנוע בסדנאות ממוקדות נושא ובטיפול מנחה: יורם שליו

הקולנוע הוא כלי רב עוצמה מבחינה רגשית. הוא מאפשר לנו להזהות עם העלילה ועם הגיבורים, הוא מאפשר לנו להתחבר לתמונות שונות, למקומות, לתקופה, לזיכרונות, לחלומות, למשאלות, לכאבים. בחירה קולנוע ושימוש נכון בסרט קולנוע יוצרים מצד אחד "הרחקה מגוננת", המאפשרת לגעת בנושאים טעונים ובמקומות פגועים ומצד שני יוצרים "התחברות רגשית" חזקה המאפשרת טיפול מעמיק ומשמעותי בקשיים וכאבים אישיים וארגוניים כאחד. סרט קולנוע יכול גם להוות מקור השראה, ליצור תובנות עמוקות ולשמש מודל חיובי לחיקוי, ללמידה ולצמיחה. החוויה הקולנועית מסייעת ביישום אפקטיבי של התכנים וגיבוש ההבנות ברמת הפרט ומגבירה את הסיכויים ליצירה והובלה של שינוי תודעה, שינוי תפיסה ושינוי התנהגות. במהלך הסדנה נצפה בקולנוע, נתחבר אליו דרך החוויה האישית והמקצועית שלנו, נלמד כיצד לרתום ולהתאים סרטי קולנוע עלילתי וקטעי קולנוע לסדנאות ממוקדות נושא (TCI) ולתהליכי הכשרה והתערבות בארגון ובמערכת ובטיפול. הסדנה מיועדת לאלה שאוהבים קולנוע לא פחות משהם אוהבים את עיסוקם המקצועי. כמה הערות חשובות:

- יודגש כי מדובר בסדנת למידה חוויתית לשימוש בקולנוע
- אין מדובר בסדנת צפייה בקולנוע אך גם לא בסדנה דינאמית
- בוכים (אם בכלל) רק מהסרטים – אבל צוחקים הרבה

#63 ראות קרימה: ניהול שפ"ח בעידן הבינה המלאכותית מנחים: וית: יעל הבר, ד"ר קרני גיגי

הפריצה של הבינה המלאכותית היוצרת (Generative AI) לחיינו מחוללת מהפכה באופן בו אנשים חושבים ופועלים. היישות החדשה הזו יוצרת שלישי מלאכותי, המארגן מחדש מערכות יחסים, משנה את הדינמיקה בשירותי הפסיכולוגיה החינוכית (שפ"חים) ובריאות הנפש, ומציב בפנינו, כמנהלים.ות וכמובילים.ות שדה, אתגרים והזדמנויות ניהוליות חסרות תקדים. סדנה ייחודית זו מיועדת לכם, מנהלים.ות שפ"ח, סגנים.ות, מנהלים.ות מחוז ובכירים.ות, ומטרתה אינה רק להכיר את היכולות הטכניות של הבינה המלאכותית, אלא להתמקד באופן שבו אנו מנהלים.ות את האינטראקציה עם "שלישי מלאכותי" זה. יחד, נבחן כיצד הוא משפיע על תהליכי קבלת החלטות, על הפרקטיקה היומיומית, על הקשר עם הצוותים ועל השירות לילדים ולנוער. נעמיק בשאלות של גיבוש מדיניות ארגונית שתגדיר את מקומה ותפקידה של הבינה המלאכותית באופן אחראי ואתי, נפתח חשיבת מאקרו אסטרטגית להטמעתה במערכות שלנו, ונדון בהיבטים המעשיים של ניהול יומיומי המכיר בנוכחותה – החל מפיתוח מיומנויות עבודה מולה ועד להכשרת צוותים להתמודדות עם השלכותיה. הסדנה תספק לכם.ן מסגרת לחשיבה ביקורתית ויצירתית על מנת להבטיח שהטכנולוגיה תהפוך לכוח מסייע, המקדם את מטרותינו המקצועיות והערכיות, ולא לגורם המערער את ליבת העשייה הפסיכולוגית-חינוכית. חשוב להדגיש כי אין צורך בידע מוקדם בתחום הבינה המלאכותית כדי להפיק את המירב מהסדנה; כל שנדרש הוא הגעה עם מחשב נייד וחיבור לאינטרנט, לצד פתיחות ללמידה, יצירתיות, מחשבה חדשנית והשתתפות פעילה בדיונים ובתרגילים. בסיום הסדנה, תצאו מצוידים. ות לא רק בהבנה מעמיקה של השפעותיה של הבינה המלאכותית, אלא גם עם מסגרת אסטרטגית ברורה, כלים ניהוליים פרקטיים ותובנות מעשיות לגיבוש מדיניות והובלת תהליכי הטמעה אחראיים ומועילים בארגונכם, שיאפשרו לכם.ן למנף את הפוטנציאל של ה-AI לטובת השירות הפסיכולוגי החינוכי בישראל.